

**STANOVISKÁ
ÚSTAVNOPRÁVNEHO VÝBORU
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Obsah

Pôsobnosť Národnej rady - prerokúvanie informácií vlády Slovenskej republiky.....	3
Voľby predsedu a podpredsedu Národnej rady SR.....	4
Odvolať predsedu výboru Národnej rady SR	5
Hlasovanie a zaradenie nového bodu do programu schôdze Národnej rady SR	6
Začatie aktu hlasovania	7
Rozprava a faktická poznámka	8
Formulácia pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov	11
Poslanecký prieskum.....	14
Účasť predsedu Národnej rady SR na schôdzi výboru	15
Poslanecké kluby.....	18
Zákonodarná iniciatíva.....	20
Stanovisko vlády Slovenskej republiky k návrhu zákona.....	21
Úloha gestorského výboru a spravodajcu v prvom čítaní a poradie hlasovania o pozmeňujúcich návrhoch k návrhu spravodajcu	22
Postavenie gestorského výboru v druhom čítaní – spoločná správa.....	23
Opakovanie druhého čítania.....	25
Vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou	27
Skrátené legislatívne konanie.....	31
Vrátenie zákona prezidentom Slovenskej republiky.....	32
Návrhy rozširujúce návrh zákona (§ 94 ods. 2 a 3).....	37
Podanie návrhu zákona v tej istej veci	37
Voľba sudcov Ústavného súdu SR.....	39
Interpelácie	40
Hodina otázok	42
Súhlas Národnej rady SR na vzatie poslanca do väzby	44
Nevykonávanie mandátu jedného z navrhovateľov návrhu zákona.....	45
K právnomu postaveniu náhradníka za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pri vzdaní sa mandátu	46
Podávanie výkladu zákona Ústavnoprávnym výborom NR SR	48
Požadovaná väčšina pri hlasovaní o vyslovení súhlasu s medzinárodnou zmluvou	49
Interpretácia podmienky „byť činný v právnickom povolání“ pre uchádzanie sa o funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky	49

Pôsobnosť Národnej rady - prerokúvanie informácií vlády Slovenskej republiky

§ 2

Pôsobnosť národnej rady

(3) Národná rada vykonáva svoju pôsobnosť aj tým, že

d) prerokúva iné návrhy, podnety, správy a vyhlásenia, ak to ustanoví zákon alebo ak o tom rozhodne národná rada;

Stanovisko¹:

Spôsob prerokovania bodu schváleného programu je upravený buď priamo (výslovne) v zákone (napr. v § 25, 26, 27, 29, 35; osobitný spôsob prerokovania návrhov zákonov) alebo ho možno na základe zákona (§ 1 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku) upraviť uznesením národnej rady. Spôsob prerokovania vecí, časového a vecného postupu, s výnimkou hlasovania o veci samej, možno tiež určiť prostredníctvom procedurálneho návrhu (§ 34 zákona o rokovacom poriadku).

Národná rada z vecného hľadiska prerokúva najmä veci, ktoré vyplývajú z jej pôsobnosti ustanovenej Ústavou Slovenskej republiky; o ktoré veci ide upravuje demonštratívny spôsobom § 2 ods. 2 a 3 zákona o rokovacom poriadku. Podľa § 2 ods. 3 písm. d) prerokúva aj iné návrhy, podnety, správy a vyhlásenia, ak to ustanoví zákon alebo ak o tom národná rada sama rozhodne. Ak teda národná rada súhlasila so zaradením informácie do programu rokovania schôdze (napr. na 54. schôdzu informáciu ministra hospodárstva SR o pochybnom pokuse predat' za špekulatívnu cenu akcie VSŽ) a nerozhodla ihneď aj o spôsobe jej prerokovania (postup prerokovania „o informácii“ nie je v zákone o rokovacom poriadku *expressis verbis* upravený), možno tak urobiť pred začiatkom prerokovania o tejto veci (prípadne po prednesení informácie) formou procedurálneho návrhu (§ 34 a 38 zákona o rokovacom poriadku) ktoréhokoľvek poslanca, napr. aj toho, ktorý predsedá schôdzi, na ktorej sa má informácia prerokúvať.

¹ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 880 zo 6. marca 2002 (II. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 8. februára 2002 č. 180/2002 o spracovanie procedurálneho postupu a spôsobu prerokovania (prijatia uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky) k informáciám zaradeným do programu schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky a rozbor odboru legislatívy a aproximácie práva Kancelárie NR SR z 22. februára 2002 k postupu a spôsobu prerokovania informácií vlády Slovenskej republiky (jej člena) zaradených do programu schôdze NR SR, s ktorým sa výbor stotožnil a odporúčal predsedovi NR SR pri prerokovaní informácií vlády Slovenskej republiky zaradených do programu schôdze NR SR postupovať spôsobom navrhnutým odborom legislatívy a aproximácie práva Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky

Ak by takýto návrh podaný nebol, pri súčasnom právnom stave (pravidlá prerokovania informácií nie sú upravené ani uznesením národnej rady - § 1 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku) po vypočutí informácie by predsedajúci schôdzi iba konštatoval, že bola poslancom národnej rady poskytnutá.

Naviac nie je zrejmé, či informácia je iba ústna a prednesená priamo na schôdzi národnej rady alebo má aj písomnú formu; nemá pridelené číslo parlamentnej tlače ako iné prerokované veci (§ 26 ods. 4 zákona o rokovacom poriadku), ku ktorým sa vedie rozprava a prijíma sa uznesenie hoci len vo význame informatívnom (vzaté na vedomie). V zákone o rokovacom poriadku (§ 2 ods. 2 písm. s) sa vyskytuje výraz „informácia“ v súvislosti s prerokovaním informácií o výročných finančných správach politických strán a politických hnutí avšak táto vec sa prerokúva ako všetky ostatné, ktorým bolo pridelené číslo parlamentnej tlače).

Voľby predsedu a podpredsedu Národnej rady SR

§ 14

(2) Ak bolo na funkciu predsedu národnej rady navrhnutých viac kandidátov a ani jeden z nich nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých poslancov, vykoná sa na ustanovujúcej schôdzi opakovaná voľba; zúčastnia sa na nej kandidáti, ktorí získali v prvom kole najväčší počet hlasov a druhý najväčší počet hlasov. Ak ani v opakovanej voľbe nebol predseda národnej rady zvolený, vykonajú sa nové voľby, a to najskôr na druhý deň. Do nových volieb možno navrhnúť aj poslancov, ktorí neboli zvolení v prvom kole volieb ani v opakovanej voľbe.

§ 15

Podpredsedu národnej rady volí národná rada v tajnom hlasovaní nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých poslancov. Predsedov výborov národnej rady volí národná rada v tajnom hlasovaní nadpolovičnou väčšinou prítomných poslancov. Pri ich voľbe sa použije postup podľa § 14 ods. 2.

Stanovisko²:

1. Výklad § 15 v spojení s § 14 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku sa musí podať podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy

² Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 296 z 29. októbra 2003 (III. volebné obdobie), stanovisko schválené na požiadanie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 146 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov postup Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 15 v spojení s § 14 ods. 2 rokovacieho poriadku

Slovenskej republiky.

2. Ustanovenie § 14 ods. 2 rokovacieho poriadku upravuje opakovanú voľbu predsedu Národnej rady Slovenskej republiky v prípade, keď sa o zvolenie uchádza viac kandidátov. Národná rada Slovenskej republiky pri rešpektovaní čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemôže podľa § 14 ods. 2 postupovať, ak sa o zvolenie uchádza iba jeden kandidát.
3. Ak jediný kandidát na funkciu predsedu alebo podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky nebol zvolený v jednokolovej voľbe, ďalší postup Národnej rady Slovenskej republiky je predmetom úpravy druhej a tretej vety § 14 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku. Národná rada Slovenskej republiky vykoná novú voľbu, ktorá sa vykoná najskôr na druhý deň po voľbách, ktoré sa neskončili zvolením predsedu alebo podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky.
4. V novej voľbe sa o zvolenie môže uchádzať kandidát, ktorý nebol zvolený v predchádzajúcej voľbe, ako aj ďalší poslanci, ktorí sa o svoje zvolenie neuchádzali v predchádzajúcej voľbe.

Odvolanie predsedu výboru Národnej rady SR

§ 16

Postup podľa § 14 a 15 sa primerane použije aj na odvolanie predsedu národnej rady, podpredsedov národnej rady, predsedov výborov a členov výborov počas volebného obdobia národnej rady.

Stanovisko³:

1. Poslanec Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) podal podľa § 29 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „zákon o rokovacom poriadku“) doplnujúci návrh k tlačí 137 (Návrh na zmeny v zložení výborov Národnej rady Slovenskej republiky a stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky), v ktorom navrhol odvolanie predsedu výboru národnej rady a členov výborov národnej rady, ako aj overovateľov národnej rady, a to v jednom bode tohto doplnujúceho návrhu;

2. Podľa čl. 92 ods. 1 Ústavy SR, národná rada zriaďuje z poslancov výbory ako svoje iniciatívne a kontrolné orgány; ich predsedov volí tajným

³ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 70 z 8. júla 2020 (VIII. vol. obdobie); žiadosť Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky z 8. júla 2020 o zaujatie stanoviska k tomu, či je možné hlasovať o doplnujúcom návrhu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky k tlačí 137 (Návrh na zmeny v zložení výborov Národnej rady Slovenskej republiky a stálej delegácie Národnej rady Slovenskej republiky) na 9. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

hlasovaním, pričom toto ustanovenie nespresňuje spôsob, akým sa predsedovia výborov národnej rady odvolávajú. Podľa § 15 druhej vety zákona o rokovacom poriadku, predsedov výborov národnej rady volí národná rada v tajnom hlasovaní nadpolovičnou väčšinou prítomných poslancov. Podľa § 16 zákona o rokovacom poriadku sa tento postup primerane použije aj na odvolanie predsedov výborov národnej rady počas volebného obdobia;

3. Ustanovenie § 16 zákona o rokovacom poriadku je systematicky nevhodne zaradené v časti III. zákona o rokovacom poriadku s názvom Ustanovujúca schôdza národnej rady, pretože z jeho znenia je zrejmé, že sa týka hlasovania nielen na ustanovujúcej schôdzi, ale aj na schôdzach národnej rady počas volebného obdobia. Zároveň slovo „primerane“ je potrebné vykladať tak, že ak sa predseda výboru národnej rady volí v tajnom hlasovaní, aj sa v tajnom hlasovaní musí odvolávať;

4. Z uvedených dôvodov nie je možné hlasovať o dopĺňujúcom návrhu poslanca národnej rady k tlači 137 v takej forme, v akej bol podaný, t. j. ako o celku v prípade, že sú v ňom obsiahnuté dva odlišné spôsoby hlasovania.

Hlasovanie a zaradenie nového bodu do programu schôdze Národnej rady SR

§ 24

Program schôdzí národnej rady

(5) Národná rada môže na návrh aspoň troch poslaneckých klubov aj počas schôdze národnej rady hlasovaním bez rozpravy zaradiť nový bod programu schôdze alebo vypustiť schválený bod jej programu; nový bod programu môže národná rada hlasovaním bez rozpravy zaradiť aj na návrh predsedu národnej rady.

§ 29

(1) Poslanec môže v rozprave podať k prerokúvanej veci pozmeňujúce alebo dopĺňujúce návrhy, ktoré musia byť vyhotovené písomne a odovzdané na zverejnenie na webovom sídle národnej rady (§ 82 ods. 2) najneskôr bezprostredne pred ich prednesením v rozprave. Poslanec prednesie svoje pozmeňujúce alebo dopĺňujúce návrhy na záver svojho vystúpenia v rozprave, a to doslovným prečítaním pozmeňujúceho alebo dopĺňujúceho návrhu bez odôvodnenia. Začatie prednesu a skončenie prednesu písomne vyhotoveného pozmeňujúceho alebo dopĺňujúceho návrhu je poslanec povinný oznámiť predsedajúcemu.

(2) Poslanec alebo navrhovateľ môže po podaní pozmeňujúceho alebo dopĺňujúceho návrhu navrhnúť prerušenie prerokovania veci až dovtedy, kým k nim nezaujme stanovisko výbor, ktorý určí národná rada. O návrhu na prerušenie prerokovania bodu programu schôdze rozhodne národná rada bez

rozpravy. Národná rada môže súčasne určiť lehotu, dokedy jej určený výbor predloží k podanému pozmeňujúcemu alebo doplňujúcemu návrhu stanovisko.

(3) Poslanec môže svoj pozmeňujúci alebo doplňujúci návrh vziať späť, až kým národná rada nepristúpi k hlasovaniu o ňom.

Stanovisko⁴:

Návrh poslanca Františka Mikloška na prijatie uznesenia k Deklarácii Národnej rady Slovenskej republiky týkajúcej sa hladomoru na Ukrajine v rokoch 1932-1933

- má charakter samostatného bodu,

- nespĺňal podmienky § 29 ods. 1 rokovacieho poriadku,

- návrh na jeho zaradenie (ako nového bodu schváleného programu 14. schôdze) mal byť predložený pri schvaľovaní programu schôdze alebo podľa § 24 ods. 5 rokovacieho poriadku,

- vzhľadom na uvedené skutočnosti predseda Národnej rady neporušil rokovací poriadok.

Začatie aktu hlasovania

§ 35

(6) Ak sa člen vlády ujme slova po skončení rozpravy a pred hlasovaním, otvára sa tým rozprava znova.

§ 36

(1) Národná rada rozhoduje o každom návrhu hlasovaním. Hlasovanie sa spravidla uskutoční každý rokovací deň o 11. hodine a o 17. hodine, ak národná rada nerozhodne bez rozpravy inak.

(2) Predsedajúci pred hlasovaním upozorní poslancov, že sa prikočí k hlasovaniu, oznámi spôsob hlasovania a zistí počet prítomných poslancov.

(3) Pred každým hlasovaním predsedajúci alebo spravodajca oznámi, o akom návrhu sa bude hlasovať, a zopakuje presné znenie návrhu, ak návrh nebol vopred poslancom odovzdaný písomne. Predsedajúci potom prikočí k riadeniu hlasovania.

(4) Jednotlivé hlasovanie nemožno prerušiť; počas neho predsedajúci nikomu

⁴ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 258 z 23. októbra 2007 (IV. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 18. októbra 2007 č. 1724/2007 o stanovisko, či ako predsedajúci schôdze 17. októbra 2007 k bodu Správa o rokovaní členských štátov Európskej únie v rámci medzivládnej konferencie Európskej únie o Zmluve, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva (tlač 452) rozhodol o postupe hlasovania k tomuto bodu v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (vo vzťahu k návrhu Deklarácie Národnej rady Slovenskej republiky týkajúcej sa hladomoru na Ukrajine v rokoch 1932-1933 prednesenom v rozprave)

nemôže udeliť slovo.

(5) Poslanci hlasujú spravidla z miest, ktoré im boli určené zasadacím poriadkom národnej rady. Spravodajca hlasuje z miesta určeného pre spravodajcu.

Stanovisko⁵:

1. Ustanovenie § 28 je vo vzťahu k ustanoveniam § 35 ods. 6 a § 36 vzťahom všeobecného ustanovenia k špeciálnym ustanoveniam.
2. Podľa § 36 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov je relevantným momentom začatia aktu hlasovania upozornenie poslancov predsedajúcim, že sa prikróčí k hlasovaniu.

Rozprava a faktická poznámka

§ 28

(1) Predsedovi národnej rady, podpredsedom národnej rady, prezidentovi republiky a členom vlády sa udelí slovo, kedykoľvek o to požiadajú. Ak požiada o slovo predseda národnej rady, prezident republiky alebo predseda vlády, dĺžka ich rečnického času nie je obmedzená. Ak požiada o slovo podpredseda národnej rady alebo člen vlády, dĺžka ich rečnického času v prerokúvanej veci je najviac 20 minút. V prípade prerokovania návrhu na vyslovenie nedôvery členovi vlády podľa § 109 dĺžka rečnického času tohto člena vlády nie je obmedzená.

§ 33

Faktická poznámka

(1) Poslanci majú v rozprave právo na jednu faktickú poznámku, ktorou reagujú na vystúpenie ostatného rečníka. Faktickou poznámkou nemožno reagovať na inú faktickú poznámku. Po vystúpení poslancov prihlásených s faktickými poznámkami poskytne predsedajúci možnosť faktickou poznámkou reagovať i rečníkovi, na ktorého reagovali poslanci faktickými poznámkami. Vo faktickej poznámke sa nemôžu podávať návrhy na doplnenie alebo na zmenu programu schôdze národnej rady, pozmeňujúce alebo dopĺňujúce návrhy ani návrhy uznesení národnej rady.

⁵ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 204 z 21. júna 2007 (IV. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 21. júna 2007 k číslu 900/2007 o stanovisko k vzájomnému vzťahu ustanovení § 28, § 35 ods. 6 a § 36 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ako aj momentu začatia aktu hlasovania.

§ 34

Procedurálny návrh

Poslanci majú právo podávať procedurálny návrh, ktorý sa týka spôsobu prerokovania vecí, časového a vecného postupu rokovania národnej rady s výnimkou hlasovania o veci samej. Vystúpenie poslanca, v ktorom podáva procedurálny návrh, môže trvať najviac jednu minútu.

§ 35

(3) Ak národná rada rozhodla o skončení rozpravy podľa odseku 2, majú právo ešte vystúpiť poslanci, ktorí boli písomne prihlásení do rozpravy pred podaním návrhu na jej skončenie, a poslanci, ktorí chcú podať pozmeňujúce alebo doplňujúce návrhy.

Stanovisko⁶:

1. Podľa § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predsedovi Národnej rady, podpredsedom Národnej rady, prezidentovi republiky a členom vlády sa udelí slovo, kedykoľvek o to požiadajú.

Na rozdiel od iných ustanovení (§ 27, § 29) systematicky zaradených do tejto časti, rokovací poriadok Národnej rady vymedzuje oprávnenie určených ústavných funkcionárov vyjadrovať sa kedykoľvek počas rokovania Národnej rady, teda nielen počas rozpravy.

Nadpisom nad § 27 (rozprava) nemožno zúžiť regulačné pôsobenie § 28 ods. bez rešpektovania konkrétneho textu tohto normatívneho ustanovenia.

2. Vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 33 ods. 1 rokovacieho poriadku právo na faktickú poznámku je právom poslanca počas rozpravy a nie kedykoľvek počas rokovania Národnej rady.

*

**

Stanovisko⁷:

⁶ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 97 zo 6. februára 2007 (IV. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 12. decembra 2006 číslo 2439/2006 o stanovisko k uplatňovaniu § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a v nadväznosti k uplatňovaniu § 33 citovaného zákona

⁷ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 50 z 23. februára 1999 (II. volebné obdobie); stanovisko k postupu podľa § 33 odsek 1, § 34 a § 35 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky a schválil stanovisko k § 33 odsek 1, § 34 a § 35 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky

1. K § 33 ods. 1

Ustanovenie § 33 upravuje postup pri faktickej poznámke tak, aby sa faktická poznámka nezneužívala na rušenie poriadku a priebehu rokovania schôdze. Faktickou poznámkou reaguje poslanec na vystúpenie ostatného rečníka v rozprave. Poslanec má právo na jednu faktickú poznámku, v ktorej reaguje na vystúpenie ostatného rečníka v rozprave. Predsedajúci po vystúpení rečníka v rozprave umožní poslancom prihlásiť sa s faktickou poznámkou. Zistí počet a mená prihlásených a uzavrie možnosť ďalšieho prihlasovania sa s faktickou poznámkou k ostatnému rečníkovi v rozprave.

2. K § 34

Podanie procedurálneho návrhu sa začína podaním návrhu, ktorý sa týka spôsobu prerokovania veci, časového alebo vecného postupu rokovania národnej rady. Až po podaní procedurálneho návrhu uvedie poslanec dôvody, ktorého ho viedli k podaniu procedurálneho návrhu. Ak poslanec svoje vystúpenie podľa § 34 nezačne podaním procedurálneho návrhu podľa prvej vety tohto ustanovenia, predsedajúci mu odníme slovo.

3. K § 35 ods. 3

Ak poslanec prihlásený ústne podáva pozmeňujúci alebo doplňujúci návrh, začína svoje vystúpenie prednesením pozmeňujúceho alebo doplňujúceho návrhu. Až po podaní pozmeňujúceho alebo doplňujúceho návrhu poslanec uvedie dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu. Ak poslanec prihlásený ústne svoje vystúpenie podľa § 35 ods. 3 nezačne podaním pozmeňujúceho alebo doplňujúceho návrhu podľa prvej vety tohto ustanovenia, predsedajúci mu odníme slovo.

Odôvodnenie:

Výklad citovaných ustanovení spôsobuje vleklé problémy a spory medzi poslancami a predsedajúcimi. Spôsobom uplatňovania inštitútov upravených týmito ustanoveniami sa často obchádza účel zákona. Vo faktickej poznámke sa niekedy nereaguje na ostatného rečníka v rozprave, ako to ustanovuje zákon, ale poslanci v nej často reagujú na predchádzajúce faktické poznámky alebo na celkom iné veci. Výklad § 33 odsek 1 v zmysle, že každý poslanec má v rozprave právo na neobmedzený počet faktických poznámok k vystúpeniu ostatného rečníka by totiž mal za následok pripustenie možnosti znefunkčnenia parlamentu a následné zablokovanie jeho akejkoľvek rozhodovacej činnosti aj malou skupinou poslancov, čo je v príkrom rozpore s obsahom parlamentnej demokracie.

Formulácia pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov

§ 37

(3) Na návrh poslanca sa o jednotlivých častiach pozmeňujúceho alebo doplňujúceho návrhu môže hlasovať oddelene. Ak sa pri oddelenom hlasovaní neschvália všetky časti návrhu, je potrebné, ak schválené časti tvoria obsahový celok, hlasovať o nich ešte ako o celku.

Stanovisko⁸:

1. Hlasovanie o bode 17 spoločnej správy k tlači č. 129 bolo zmätočné, pretože spravodajca nedal hlasovať o časti bodu 17 spoločnej správy a dal hlasovať o svojom pozmeňujúcom návrhu,
2. podľa § 37 ods. 3 má poslanec právo navrhnúť, aby sa o jednotlivých častiach pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu hlasovalo oddelene.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky zároveň odporúčal výborom Národnej rady Slovenskej republiky, aby pozmeňujúce a doplňujúce návrhy spoločnej správy boli formulované ako jednotlivé body.

**

Stanovisko⁹:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky
B. poukazuje na to, že

1. poslanec Národnej rady Slovenskej republiky A. Hlina v rozprave okrem iného navrhol hlasovať o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch zo spoločnej správy výborov spoločne o bodoch 4 a 5, spoločne o bodoch 6 a 8, spoločne o bodoch 7 a 9, spoločne o bodoch 10, 11 a 12, spoločne o bodoch 14 a 15, spoločne o bodoch 18, 19 a 20, spoločne o bodoch 23 a 123, spoločne o bodoch 25 a 42, spoločne o bodoch 26, 27, 28 a 29, spoločne o bodoch 31, 144 a 145, spoločne o bodoch 32 a 33, spoločne o bodoch 35, 72, 73 a 74, spoločne o

⁸ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 102 zo 7. februára 2007 (IV. volebné obdobie); Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval postup pri hlasovaní v druhom čítaní k tlači č. 129

⁹ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 570 zo 16. marca 2015 (VI. volebné obdobie), k žiadosti podľa § 146 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov o zaujatie stanoviska k návrhom na zmenu v spôsobe hlasovania Národnej rady Slovenskej republiky o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch zo spoločnej správy výborov k vládnemu návrhu zákona o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 1337)

bodoch 37 a 38, spoločne o bodoch 40 a 41, spoločne o bodoch 44, 61 a 62, spoločne o bodoch 45 a 46, spoločne o bodoch 47 a 110, spoločne o bodoch 48 a 52, spoločne o bodoch 49, 50 a 51, spoločne o bodoch 54, 91, 92 a 93, spoločne o bodoch 56, 57 a 58, spoločne o bodoch 65 a 66, spoločne o bodoch 70 a 71, spoločne o bodoch 76, 77 a 79, spoločne o bodoch 81, 82 a 83, spoločne o bodoch 87, 88 a 89, spoločne o bodoch 95, 101 a 102, spoločne o bodoch 97 a 98, spoločne o bodoch 99 a 100, spoločne o bodoch 105 a 106, spoločne o bodoch 107 a 108, spoločne o bodoch 109, 111 a 112, spoločne o bodoch 121 a 122, spoločne o bodoch 124 a 125, spoločne o bodoch 126 a 130, spoločne o bodoch 127 a 131, spoločne o bodoch 128 a 136, spoločne o bodoch 129 a 139, spoločne o bodoch 132 a 142, spoločne o bodoch 133 a 143, spoločne o bodoch 134 a 135, spoločne o bodoch 137 a 177, spoločne o bodoch 138 a 248, spoločne o bodoch 140 a 141, spoločne o bodoch 146 a 150, spoločne o bodoch 147 a 152, spoločne o bodoch 148 a 265, spoločne o bodoch 153, 156 a 157, spoločne o bodoch 154 a 158, spoločne o bodoch 159, 170 a 171, spoločne o bodoch 160, 183 a 184, spoločne o bodoch 161 a 162, spoločne o bodoch 163 a 217, spoločne o bodoch 165 a 216, spoločne o bodoch 166 a 215, spoločne o bodoch 167 a 169, spoločne o bodoch 168 a 268, spoločne o bodoch 172 a 176, spoločne o bodoch 173 a 175, spoločne o bodoch 174 a 224, spoločne o bodoch 178 a 181, spoločne o bodoch 179 a 182, spoločne o bodoch 180 a 222, spoločne o bodoch 185 a 190, spoločne o bodoch 186 a 189, spoločne o bodoch 187 a 246, spoločne o bodoch 188 a 196, spoločne o bodoch 191 a 193, spoločne o bodoch 192 a 195, spoločne o bodoch 194 a 267, spoločne o bodoch 197 a 203, spoločne o bodoch 198 a 202, spoločne o bodoch 199, 241 a 242, spoločne o bodoch 200 a 201, spoločne o bodoch 204 a 250, spoločne o bodoch 205, 244 a 245, spoločne o bodoch 206 a 209, spoločne o bodoch 207 a 234, spoločne o bodoch 208 a 235, spoločne o bodoch 210 a 214, spoločne o bodoch 211 a 212, spoločne o bodoch 213, 232 a 233, spoločne o bodoch 218 a 223, spoločne o bodoch 219 a 229, spoločne o bodoch 220 a 221, spoločne o bodoch 225, 228 a 230, spoločne o bodoch 227 a 239, spoločne o bodoch 231 a 240, spoločne o bodoch 236, 237 a 238, spoločne o bodoch 243 a 255, spoločne o bodoch 249 a 256, spoločne o bodoch 251 a 252, spoločne o bodoch 253 a 254, spoločne o bodoch 257 a 261, spoločne o bodoch 258 a 262, spoločne o bodoch 259 a 264, spoločne o bodoch 260 a 266, spoločne o bodoch 263 a 270.

2. poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Z. Simon v rozprave okrem iného navrhol hlasovať o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch zo spoločnej správy výborov spoločne o bodoch 39 a 53, spoločne o bodoch 151 a 155, spoločne o bodoch 104, 105 a 106;

3. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov detailne neupravuje zmeny v spôsobe hlasovania o jednotlivých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch zo spoločnej správy výborov;
4. postup pri zmene v spôsobe hlasovania o jednotlivých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch zo spoločnej správy výborov možno vyvodzovať z § 36 ods. 1 prvá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „Národná rada rozhoduje o každom návrhu hlasovaním.“
5. postup možno ďalej vyvodzovať z § 37 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „Na návrh poslanca sa o jednotlivých častiach pozmeňujúceho alebo doplňujúceho návrhu môže hlasovať oddelene.“ Vyjadreným slovesom „môže“ sa uvádza možnosť, nie povinnosť, Národnej rady Slovenskej republiky vykonať oddelené hlasovanie;
6. postup možno ďalej vyvodzovať zo stanoviska Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky prijatého uznesením č. 102 zo 7. februára 2007, ktoré v bode 2. uvádza „podľa § 37 ods. 3 má poslanec právo navrhnúť, aby sa o jednotlivých častiach pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu hlasovalo oddelene“, v dôsledku čoho Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky odporučil výborom Národnej rady Slovenskej republiky, aby pozmeňujúce a doplňujúce návrhy spoločnej správy boli formulované ako jednotlivé body;

C. konštatuje, že

1. návrhy, uvedené v časti B. body 1. a 2. tohto uznesenia, na vykonanie hlasovania o určitých bodoch spoločnej správy spoločne, nemožno považovať za návrhy na oddelené hlasovanie podľa § 37 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov;
2. nemožno vylúčiť, že v priebehu rokovania Národnej rady Slovenskej republiky bude v rozprave navrhnutý iný spôsob spoločného hlasovania o určitých bodoch spoločnej správy výborov, ako je hlasovanie navrhnuté v spoločnej správe výborov. Takýmto spôsobom možno hlasovať so súhlasom Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 36 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov;
3. oddelené hlasovanie o jednotlivých bodoch spoločnej správy možno vykonať na návrh poslanca; o takomto návrhu na spôsob hlasovania nie je potrebné hlasovať pokiaľ nebol s týmto postupom prejavovaný nesúhlas alebo pokiaľ nie je takýto spôsob hlasovania sporný, vzhľadom na iné predložené návrhy na

spôsob hlasovania. Vtedy rozhodne Národná rada Slovenskej republiky hlasovaním.

D. odporúča

predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky

dať hlasovať bez rozpravy o návrhoch poslancov na spôsob hlasovania o jednotlivých bodoch zo spoločnej správy výborov, uvedených v časti B. body 1. a 2. tohto uznesenia. Pokiaľ Národná rada Slovenskej republiky neschváli poslancami navrhnutý spôsob hlasovania, bude sa o bodoch uvedených v časti B. body 1. a 2. tohto uznesenia hlasovať v súlade s návrhom uvedeným v spoločnej správe výborov; pri návrhoch na oddelené hlasovanie zohľadniť stanovisko v časti C. bod 3 tohto uznesenia.

Poslanecký prieskum

Výbory národnej rady § 45

(3) Výbory najmä

b) sledujú, ako sa dodržiavajú a vykonávajú zákony a či predpisy vydané na ich vykonanie sú s nimi v súlade. Ak výbor zistí porušenie zákona alebo že vykonávací predpis nie je s ním v súlade alebo nebol vôbec vydaný alebo včas vydaný, upovedomí o tom príslušného člena vlády alebo príslušného vedúceho iného ústredného orgánu štátnej správy a požiada ho o neodkladné vykonanie nápravy; ak nápravu nevykoná, upovedomí o tom národnú radu,

d) spolupracujú s orgánmi verejnej správy a využívajú na svoju činnosť ich podnety a návrhy. Na získanie poznatkov môžu pozývať na svoje schôdze k prerokúvaným otázkam, najmä k návrhom zákonov, predstaviteľov orgánov verejnej správy; môžu vykonávať aj poslanecké prieskumy a výjazdové schôdze výborov.

Stanovisko¹⁰:

Podľa § 45 ods. 3 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov poslanci Národnej rady Slovenskej republiky majú právo sledovať, ako sa dodržiavajú a vykonávajú zákony a či predpisy vydané na ich vykonanie sú s nimi v súlade.

¹⁰ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 205 z 27. júna 2007 (IV. volebné obdobie); Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval žiadosť poslancov Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre kultúru a médiá o stanovisko k právu vykonať poslanecký prieskum vo verejnoprávnej inštitúcii.

Jednou z foriem kontrolnej činnosti je podľa § 45 ods. 3 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov je aj poslanecký prieskum.

(Pozn. Podrobnejšie bol inštitút poslaneckého prieskumu upravený v § 63a, novelou zákona o rokovacom poriadku č. 399/2015 Z. z.)

Účasť predsedu Národnej rady SR na schôdzi výboru

§ 53

(1) Prezident republiky, členovia vlády, generálny prokurátor a predseda najvyššieho kontrolného úradu majú právo zúčastňovať sa aj na schôdzach výboru; udelí sa im slovo, kedykoľvek o to požiadajú.

(2) Výbory majú právo pozývať na svoje schôdze členov vlády, vedúcich iných orgánov štátnej správy a generálneho prokurátora a vyžadovať od nich vysvetlenia, správy a potrebné podklady; tí sú povinní prísť na schôdzu výboru, podať požadované vysvetlenia a správy a predložiť podklady. Môžu sa dať zastúpiť poverenými zástupcami, ak s tým výbor súhlasí.

Stanovisko¹¹:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky konštatuje, že:

1. Zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky uznesením č. 75 z 23. novembra 2017 pozval predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, aby na pôde Zahraničného výboru Národnej rady Slovenskej republiky odôvodnil postoj Slovenskej republiky prezentovaný predsedom Národnej rady Slovenskej republiky v ruskej Štátnej dume.
2. Postavenie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „predseda NR SR“) ustanovuje čl. 89 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“). Podľa odseku 1 cit. ustanovenia je predseda NR SR zodpovedný len Národnej rade Slovenskej republiky. Odsek 2 písm. a) až e) cit. ustanovenia Ústavy ustanovujú konkrétne pôsobnosti predsedu NR SR a písm. f) ustanovuje vykonávanie ďalších úloh, ak tak ustanoví zákon.
3. Podľa čl. 92 Ústavy Národná rada zriaďuje z poslancov výbory ako svoje iniciatívne a kontrolné orgány. Rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky a jej výborov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 350/1996 Z. z.

¹¹ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 307 z 12. decembra 2017 (VII. volebné obdobie); žiadosť Národnej rady zo 7. decembra 2017 o zaujatie stanoviska k tomu, či je predseda Národnej rady Slovenskej republiky povinný zúčastniť sa schôdze výboru na základe žiadosti výboru

o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rokovacom poriadku“), ktorý v § 45 až § 60 ustanovuje podrobnejšie právomoci výborov.

4. Zákon o rokovacom poriadku upravuje v ustanovení § 53 právo účasti iných osôb na rokovaní výborov, ako aj spôsob ich pozvania, vrátane povinnosti dostaviť sa na schôdzu výboru.
5. Žiadne z vyššie uvedených ustanovení Ústavy a zákona o rokovacom poriadku neukladajú predsedovi NR SR povinnosť zúčastniť sa na schôdzi výboru. Uznesenie Zahraničného výboru NR SR č. 75 z 23. novembra 2017 preto nevyvoláva povinnosť predsedu NR SR dostaviť sa na rokovanie Zahraničného výboru NR SR.

Neúčast' poslanca na časti rokovacieho dňa

§ 63

Účast' poslancov na schôdzach národnej rady a jej výborov

(1) Poslanec je povinný zúčastňovať sa na schôdzach národnej rady a jej výborov, do ktorých bol zvolený. Je povinný zúčastňovať sa aj na činnostiach, ktoré patria do ich pôsobnosti, ktoré mu národná rada alebo výbor určil alebo ktorými ho poveril.

(2) Na každý rokovací deň schôdze národnej rady alebo jej výboru sa vyhotoví prezenčná listina, do ktorej sú povinní zapísať sa všetci prítomní poslanci.

(3) Ak sa poslanec nemôže zúčastniť na rokovaní schôdzi národnej rady alebo jej výborov

(odsek 1) pre chorobu alebo z iného závažného dôvodu, je povinný pred konaním schôdze písomne sa ospravedlniť predsedovi národnej rady, ak ide o schôdzu národnej rady, alebo predsedovi výboru, ak ide o schôdzu výboru, ktorého je členom. V ospravedlnení uvedie dôvod, pre ktorý sa nemôže zúčastniť na schôdzi, a predpokladanú dĺžku svojej neúčasti. Ospravedlnenie sa nevyžaduje, ak dôvod neúčasti poslanca na schôdzi súvisí s plnením povinností poslanca, na ktoré dal súhlas predseda národnej rady alebo predseda výboru.

(4) Ak vznikne dôvod neúčasti poslanca na schôdzi a ak nemožno doručiť písomné ospravedlnenie podľa odseku 3, poslanec sa môže ospravedlniť aj iným vhodným spôsobom. Takéto ospravedlnenie treba bezodkladne písomne potvrdiť.

(5) Predseda národnej rady posudzuje po vyjadrení predsedu poslaneckého klubu, ak je poslanec členom poslaneckého klubu, či dôvod neúčasti poslanca na rokovacích dňoch schôdzi národnej rady (odsek 3) možno považovať za závažný a jeho ospravedlnenie za riadne; predseda výboru posudzuje dôvody neúčasti poslanca na rokovacích dňoch schôdzi výboru, ktorého je členom. Poslancovi sa umožní vyjadriť sa o veci.

(6) Neúčast' poslanca na rokovacích dňoch schôdzi podľa odseku 5 sa posudzuje bezodkladne po skončení kalendárneho mesiaca. Predseda národnej rady alebo predseda výboru po posúdení dôvodov neúčasti oznámi svoje rozhodnutie

poslancovi a kancelárii, ktorá v prípade neospravedlnenia neúčasti poslanca na rokovacích dňoch schôdzi národnej rady alebo na rokovacích dňoch schôdzi výborov zabezpečí vykonanie straty nárokov alebo úpravu niektorých nárokov poslanca podľa osobitných predpisov. Kancelária rozhodnutie doručí aj predsedovi príslušného poslaneckého klubu.

(7) Ak predseda národnej rady neospravedlnil neúčasť poslanca na rokovacích dňoch schôdzi národnej rady alebo predseda výboru na rokovacích dňoch schôdzi výboru, môže poslanec do piatich dní odo dňa, keď oznámenie o neospravedlnení neúčasti dostal, podať písomne námietku proti neospravedlnenej neúčasti predsedovi národnej rady a požiadať ho, aby s prihliadnutím na stanovisko mandátového a imunitného výboru a podpredsedov národnej rady o veci opäť rozhodol. Rozhodnutie predsedu národnej rady je konečné.

(8) Evidenciu o účasti poslancov na rokovacích dňoch schôdzi národnej rady a na rokovacích dňoch výborov vedie a uschováva kancelária.

(9) Ak poslanec svoju neúčasť na rokovacích dňoch schôdzi národnej rady alebo na rokovacích dňoch výborov vôbec neospravedlnil alebo ju neospravedlnil spôsobom uvedeným v odsekoch 3 a 4, považuje sa jeho neúčasť za neospravedlnenú.

Stanovisko¹²:

V zmysle 13. bodu uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 522 zo 4. februára 1997, doplneného uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 208 z 22. marca 1999, v spojení s § 63 ods. 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v prípade, ak bolo rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky alebo jej výboru rozdelené na časti rokovacieho dňa, sa neúčasť poslanca na časti rokovacieho dňa započítava do straty jeho nárokov podľa § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky, v jednej polovici rokovacieho dňa.

¹² Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 114 z 25. januára 2011 (V. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady č. CRD-1822/2010 o stanovisko k uplatňovaniu § 63 ods. 1 až 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a § 7 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a vzťah k 13. bodu Podrobnejších pravidiel rokovania Národnej rady Slovenskej republiky v súvislosti s posudzovaním účasti poslancov na rokovacích dňoch (časti rokovacieho dňa) a započítavaním ich neospravedlnenej neúčasti na časti rokovacieho dňa do straty zárobku

Poslanecké kluby

Poslanecké kluby

§ 64

(1) Poslanci sa môžu združovať v poslaneckých kluboch, a to podľa príslušnosti k politickým stranám, politickým hnutiam alebo k volebným koalíciám, za ktoré boli zvolení do národnej rady.

(2) Ak dôjde počas volebného obdobia k rozdeleniu volebných koalícií alebo k zlúčeniu politických strán alebo hnutí, rozdelia sa alebo zlúčia aj ich poslanecké kluby, ak spĺňajú podmienky podľa tohto zákona.

(3) Ak sa chcú poslanci združiť do poslaneckého klubu iným spôsobom ako podľa odseku 1 alebo odseku 2, musí utvorenie poslaneckého klubu schváliť národná rada.

(4) Poslanec môže byť členom len jedného poslaneckého klubu.

(5) Na utvorenie poslaneckého klubu treba najmenej osem poslancov. O utvorení poslaneckého klubu sa vyhotoví zápisnica, ktorú podpíšu všetci ustanovujúci členovia poslaneckého klubu. Počet členov poslaneckého klubu podľa prvej vety musí byť splnený počas celého volebného obdobia. Ak počas volebného obdobia klesne počet členov poslaneckého klubu pod túto hranicu, poslanecký klub zaniká.

(6) Predseda poslaneckého klubu písomne oznámi predsedovi národnej rady utvorenie poslaneckého klubu, jeho názov, meno a priezvisko predsedu a podpredsedu poslaneckého klubu a mená a priezviská poslancov, ktorí sú jeho členmi.

(7) V mene poslaneckého klubu koná jeho predseda alebo podpredseda, alebo poverený člen poslaneckého klubu.

Stanovisko¹³:

Poslanec má právo počas volebného obdobia vystúpiť z poslaneckého klubu, ktorého bol členom a vstúpiť do iného poslaneckého klubu. Tieto úkony nie sú podmienené schválením Národnou radou Slovenskej republiky podľa § 64 ods. 3 rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

(Súčasťou uznesenia je aj konštatovanie, že prítomní opoziční poslanci vyjadrili zásadný nesúhlas so schváleným stanoviskom.)

*
**

¹³ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 845 z 12. februára 2002 (II. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 31. januára 2002 o zaujatie stanoviska k forme nadobúdania členstva poslancov Národnej rady Slovenskej republiky v poslaneckých kluboch počas volebného obdobia vo vzťahu k § 64 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Stanovisko¹⁴:

1. K § 64 ods. 1

Účelom ustanovenia § 64 ods. 1 je ustanoviť podmienky, za ktorých sa poslanci môžu združovať v poslaneckých kluboch bez schválenia Národnou radou Slovenskej republiky (odsek 3) republiky na ustanovujúcej schôdzi a kedykoľvek počas volebného obdobia. Z dikcie cit. ustanovenia vyplýva, že pre vytvorenie poslaneckého klubu je rozhodujúca príslušnosť k politickej strane, politickému hnutiu alebo k volebnej koalícii v deň volieb. Príslušnosťou k politickej strane, politickému hnutiu alebo k volebnej koalícii pre tento účel treba rozumieť aj kandidovanie nezávislých poslancov za určitý politický subjekt.

2. K § 64 ods. 5

Z dikcie ustanovenia § 64 ods. 5, v kontexte iných ustanovení, vyplýva, že podmienkou na utvorenie klubu a jeho funkčnosť počas volebného obdobia je počet členov klubu, t. j. najmenej osem poslancov.

3. K § 64 ods. 6

V § 64 ods. 6 je zakotvená oznamovacia povinnosť predsedu poslaneckého klubu o zmenách v zložení a vo vedení klubu počas existencie klubu, ktorá má význam pre uplatňovanie práv klubu vyplývajúcich z iných ustanovení zákona o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

4. K § 64 ods. 7

Účelom ustanovenia § 64 ods. 7 je určiť osoby oprávnené konať v mene klubu počas jeho trvania. Konanie týchto osôb je relevantné z hľadiska uplatňovania práv klubu vyplývajúcich z iných ustanovení zákona o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

**

Stanovisko¹⁵:

¹⁴ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 670 zo 17. septembra 2001, (II. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo 6. septembra 2001 číslo 1164/01-S o stanovisko k § 64 ods. 1, 5 - 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (Poslanecké kluby)

¹⁵ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 141 z 8. marca 2011 (V. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 8. februára 2011 o stanovisko k § 64 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (poslanecké kluby) najmä v otázke týkajúcej sa funkčnosti klubu a jeho postavenia, ak počet jeho členov počas volebného obdobia klesne pod osem poslancov

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky odkazuje na stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky k § 64 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, schválené uznesením zo 17. septembra 2001 č. 670, s ktorým sa stotožňuje.

**

Stanovisko¹⁶:

1. Z priloženého listu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky zo 16. septembra 2001 vyplýva, že počet členov pôvodného klubu SNS klesol pod osem a tým zanikol;

2. List poslanca M. Kotiana z 20. septembra 2001 s priloženou zápisnicou z toho istého dňa (20. septembra 2001) treba považovať za krok v súlade s § 64 ods. 6, ktorý smeruje k utvoreniu nového poslaneckého klubu podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ak sa chcú poslanci združiť do poslaneckého klubu iným spôsobom ako podľa príslušnosti k politickým stranám, k politickým hnutiam alebo k volebným koalíciám v deň volieb, musí utvorenie poslaneckého klubu schváliť Národná rada).

(Pozn. Z dôvodu pretrvávajúcich pochybností o zániku klubu, novelou zákona o rokovacom poriadku č. 309/2013 Z. z. bol § 64 ods. 5 doplnený nasledovne: „Počet členov poslaneckého klubu podľa prvej vety musí byť splnený počas celého volebného obdobia. Ak počas volebného obdobia klesne počet členov poslaneckého klubu pod túto hranicu, poslanecký klub zaniká.“)

Zákonodarná iniciatíva

§ 67

(1) Návrh zákona môžu podávať výbory, poslanci a vláda (ďalej len „navrhovateľ zákona“).

Stanovisko¹⁷:

¹⁶ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 672 z 2. októbra 2001 (II. volebné obdobie); rozhodnutie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 25. septembra 2001 č. 1304 o zaujatí stanoviska k § 64 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov) list poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Miroslava Kotiana z 20. septembra 2001

¹⁷ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 506 z 29. októbra 2008 (IV. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 20. októbra 2008

Podľa čl. 87 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 67 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov návrh zákona môžu podávať výbory Národnej rady Slovenskej republiky, poslanci a vláda Slovenskej republiky.

Ústava Slovenskej republiky ani rokovací poriadok neobsahuje ustanovenie, ktoré by obmedzovalo právo zákonodarnej iniciatívy oprávnených subjektov.

Stanovisko vlády Slovenskej republiky k návrhu zákona

§ 70

(2) Ak návrh zákona podajú výbory alebo poslanec a ak návrh zákona spĺňa ustanovené náležitosti a národná rada sa uzniesla, že ho prerokuje v druhom čítaní, predseda národnej rady doručí návrh zákona vláde a požiada ju o zaujatie stanoviska v lehote do 30 dní. Vláda zašle stanovisko predsedovi národnej rady. Ak vláda v 30-dňovej lehote nezaujme stanovisko, rokuje sa o návrhu zákona aj bez tohto stanoviska. Ak vláda doručí stanovisko dodatočne, možno ho zohľadniť.

Stanovisko¹⁸:

1. V prípade, že poslanec alebo výbor Národnej rady Slovenskej republiky podá návrh zákona v lehote určenej v § 72 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (t. j. ak sa umožní doručiť ho poslancom najmenej 15 dní pred schôdzou Národnej rady Slovenskej republiky), predseda Národnej rady Slovenskej republiky tento návrh, ak spĺňa náležitosti uvedené v § 68 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, musí zaradiť do

č. 1697/2008 o zaujatie stanoviska, či môže Národná rada Slovenskej republiky rokovať o návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Vladimíra Palka a Pavla Minárika na vydanie ústavného zákona o preukazovaní pôvodu majetku (tlač 813) po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v obsahovo totožnej veci (nález Ústavného súdu z 3. septembra 2008 č. PL.ÚS 29/05-161)

¹⁸ Stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky z 3. júla 2000 (II. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 8. júna 2000, ktorým požiadal Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky o stanovisko k aplikácii § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Predmetom stanoviska je otázka, či môže predseda Národnej rady Slovenskej republiky zaradiť do programu schôdze Národnej rady Slovenskej republiky poslanceký návrh zákona, ktorý bol síce predložený 15 dní pred navrhovaným začiatkom schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, avšak ešte neuplynula 30-dňová lehota na zaujatie stanoviska vlády Slovenskej republiky.

programu najbližšej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky do 1. čítania, a to bez ohľadu na lehotu uvedenú v § 70 ods. 2 rokovacieho poriadku.

2. Lehota 30 dní na zaujatie stanoviska vlády Slovenskej republiky je lehota poriadková a jej plynutie nemá vplyv na určenie programu schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Úloha gestorského výboru a spravodajcu v prvom čítaní a poradie hlasovania o pozmeňujúcich návrhoch k návrhu spravodajcu

§ 73

(1) Návrh zákona uvedie navrhovateľ zákona. Po ňom vystúpi spravodajca, ktorého určí navrhnutý gestorský výbor.

(2) O návrhu zákona, najmä o jeho podstate, sa koná všeobecná rozprava. V nej nemožno predkladať návrhy na jeho zmeny a doplnky.

(3) Národná rada sa uznesie tak, že buď

a) vráti návrh zákona jeho navrhovateľovi na dopracovanie, alebo

b) nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona, alebo

c) ho prerokuje v druhom čítaní.

(4) Ak národná rada neprijme uznesenie podľa odseku 3, znamená to, že nebude pokračovať v rokovaní o návrhu zákona.

Stanovisko¹⁹:

Úloha gestorského výboru v prvom čítaní je vyjadrená len v § 73 ods. 1, kde sa uvádza, že „navrhnutý gestorský výbor určí spravodajcu gestorského výboru“. Iná kompetencia gestorskému výboru v prvom čítaní nevyplýva. Z tohto dôvodu nezaujímá gestorský výbor pred začatím prvého čítania (ktoré sa začína až v rámci schôdze Národnej rady Slovenskej republiky) stanovisko k návrhu zákona a nemôže ním ani zaviazat spravodajcu gestorského výboru. Návrh, ktorý je uvedený § 73 ods. 3, je plne v kompetencii spravodajcu navrhnutého výboru a je odôvodnený jeho postavením v tomto štádiu legislatívneho konania.

*

**

Stanovisko²⁰:

¹⁹ Stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky z 27. februára 1998 (I. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 31/1998-S zo dňa 10. 2. 1998 k oprávneniam spravodajcu gestorského výboru v prvom čítaní podľa § 73 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky

²⁰ Stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky z 22. januára 1998 (I. volebné obdobie)

Podľa § 73 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky koná sa o návrhu zákona všeobecná rozprava, v ktorej nemožno predkladať návrhy na jeho zmeny a doplnky.

Pokiaľ však ide o hlasovanie o návrhu spravodajcu navrhnutého gestorského výboru na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky v možných alternatívach podľa § 73 ods. 3 písm. a), b), c), možno k tomuto návrhu uplatniť návrh pozmeňujúci v zmysle ustanovenia § 73 ods. 3 písm. a) až c).

Zákon o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v časti týkajúcej sa prvého čítania o návrhu zákona (§ 71 až 74) neupravuje poradie hlasovania (vo všeobecnej rozprave) o podaných pozmeňujúcich návrhoch.

Podľa § 97 zákona o rokovacom poriadku, ak nie je v desiatej časti, t. j. v časti o rokovaní o návrhoch zákonov, ustanovené inak, použijú sa na rokovanie o návrhoch zákonov ustanovenia štvrtej časti (schôdze národnej rady) a ustanovenia § 45 až 56 (výbory národnej rady).

Z uvedeného vyplýva záver, že na poradie hlasovania o podaných pozmeňujúcich návrhoch (§ 73 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku) sa vzťahuje ustanovenie štvrtej časti zákona, a to § 37 ods. 1 prvá veta: „Ak boli k návrhu podané pozmeňujúce alebo doplňujúce návrhy, hlasuje sa najskôr o nich v poradí, v akom boli podané.“

Postavenie gestorského výboru v druhom čítaní – spoločná správa

§ 78

Výbor vypracuje o výsledku prerokovania návrhu zákona v druhom čítaní pre národnú radu písomnú správu obsahujúcu stanovisko výboru, v ktorom najmä navrhne, či odporúča národnej rade návrh zákona schváliť; ak sa výbor uznesie na pozmeňujúcich alebo na doplňujúcich návrhoch, správa obsahuje ich znenie. Návrhy musia byť presne sformulované a odôvodnené. Písomnú správu pre národnú radu obsahujúcu stanovisko výboru schvaľuje výbor uznesením.

§ 79

(1) Ak návrh zákona prerokovali viaceré výbory, podajú národnej rade písomnú spoločnú správu, ktorú vypracuje gestorský výbor.

(2) Gestorský výbor rokuje o návrhu zákona ako posledný.

(3) Ak sú stanoviská výborov rozdielne, gestorský výbor pôsobí na ich zjednotenie. Môže zvolať spoločnú schôdzu výborov.

(4) Gestorský výbor schvaľuje osobitným uznesením spoločnú správu výborov obsahujúcu

a) informáciu, ktorým výborom bol návrh zákona pridelený na prerokovanie a ktoré výbory návrh zákona prerokovali,

- b) informáciu o stanoviskách poslancov, ktorí podali svoje stanoviská gestorskému výboru,**
- c) informáciu o stanoviskách výborov vrátane vlastného, najmä o tom, či odporúčajú národnej rade návrh zákona schváliť,**
- d) informáciu o stanovisku vlády podľa § 70 ods. 2,**
- e) pozmeňujúce a doplňujúce návrhy výborov usporiadané podľa jednotlivých ustanovení návrhu zákona spolu s ich odôvodnením,**
- f) svoje stanovisko k návrhom uvedeným v písmenách c) a d),**
- g) svoje záverečné stanovisko k tomu, či odporúča národnej rade návrh zákona schváliť alebo ho vrátiť navrhovateľovi zákona na dopracovanie, alebo odložiť rokovanie o ňom, alebo nepokračovať v rokovaní o ňom.**

(5) Gestorský výbor v uznesení podľa odseku 4 môže poveriť spoločného spravodajcu výborov (§ 80 ods. 1) predložiť návrhy podľa § 25, § 83 ods. 4, § 84 ods. 2 a § 86.

Stanovisko²¹:

Ustanovenie § 80 ods. 2 druhá veta zákona o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky upravuje stav v druhom čítaní v rokovaní o návrhoch zákonov v Národnej rade Slovenskej republiky, keď gestorský výbor neschválil spoločnú správu alebo stanovisko a z tohto dôvodu spoločný spravodajca podáva parlamentu len informáciu o výsledkoch rokovania výborov národnej rady a predkladá návrh na ďalší postup.

Problematickou je situácia, keď výbory národnej rady sa uznesú na pozmeňujúcich alebo doplňujúcich návrhoch k návrhu zákona (§ 78 zákona o rokovacom poriadku). V takomto prípade je vhodné, aby spoločný spravodajca navrhol národnej rade hlasovať o návrhoch výboru s tým, že nezaujme stanovisko k schváleniu, resp. k neschváleniu pozmeňujúcich alebo doplňujúcich návrhoch, pretože gestorský výbor neschválil spoločnú správu. V tejto súvislosti nie je vhodné, aby pozmeňujúce alebo doplňujúce návrhy výborov k návrhu zákona boli znovu predkladané národnej rade prostredníctvom súhlasu 15-ich poslancov (§ 82 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku), pretože gestorský výbor nie je „nadradený“ ostatným výborom, je „prvý medzi rovnými“, a z dôvodu, že neschválil spoločnú správu, nie je možné odvodiť postup, že (riadne) schválené návrhy výborov nemôžu byť predmetom hlasovania parlamentu. Gestorský výbor nemá ani právomoc hlasovaním zmeniť, či dokonca zrušiť návrhy výborov podľa § 78 zákona o rokovacom poriadku. Jeho úlohou je do spoločnej správy podľa § 79 ods. 4 písm. d) zákona o rokovacom poriadku zhrnúť všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy výborov a jeho postavenie ako gestorského výboru sa prejavuje prijatím stanoviska, ktoré

²¹ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 297 z 11. novembra 2003 (III. volebné obdobie); stanovisko k postupu podľa § 80 ods. 2 druhá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

má charakter len odporúčania pre národnú radu, k týmto návrhom. Toto stanovisko / odporúčanie síce informácia nemôže obsahovať, ale musí obsahovať riadne schválené podané návrhy, usporiadané podľa § 79 ods. 4 písm. d) zákona o rokovacom poriadku.

Tomuto záveru zodpovedá aj znenie § 45 ods. 3 písm. a) zákona o rokovacom poriadku, podľa ktorého „výbory ... podávajú národnej rade ... iné odporúčania“.

Opakovanie druhého čítania

§ 85

(1) Tretie čítanie sa obmedzí len na tie ustanovenia návrhu zákona, ku ktorým boli v druhom čítaní schválené pozmeňujúce alebo doplňujúce návrhy.

(2) V treťom čítaní môže poslanec navrhnúť len opravu legislatívno-technických chýb a jazykových chýb.

(3) Iné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy smerujúce k odstráneniu iných chýb vzťahujúcich sa na ustanovenia podľa odseku 1 a návrh na opakovanie druhého čítania môže predložiť najmenej 30 poslancov.

(4) V opakovanom druhom čítaní sa rokuje o návrhu zákona v znení doteraz schválených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Tieto možno ďalej meniť a dopĺňať; to sa vzťahuje aj na ustanovenia, ku ktorým neboli doteraz schválené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Na návrh predsedu národnej rady sa národná rada bez rozpravy uznesie o tom, že

a) návrh zákona opakovane prerokujú všetky výbory, ktorým bol pridelený (§ 74 ods. 1), alebo

b) návrh zákona opakovane prerokuje len gestorský výbor, alebo

c) návrh zákona sa opakovane prerokuje len na schôdzi národnej rady.

Stanovisko²²:

Paragraf 85 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky predpokladá riešenie takých praktických prípadov, kedy sa v rámci 3. čítania zistí, že prerokovaný návrh zákona má iné chyby ako legislatívno-technické a jazykové, ktoré nie je možné odstrániť v treťom čítaní podľa § 85 ods. 2 rokovacieho poriadku.

O opakovaní druhého čítania rozhodne Národná rada Slovenskej republiky bezodkladne hlasovaním po zistení, že ide o podnet 30 poslancov a návrh doteraz nebol uplatnený a nebolo o ňom rozhodnuté.

²² Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 463a z 25. septembra 1997 (I. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 845/1997 z 2. júla 1997 o stanovisko „k pochybnostiam o procedurálnom postupe pri prípadnom schválení opakovaného druhého čítania podľa § 85 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky

*

**

Stanovisko²³:

1. V nadväznosti na bod 22 Podrobnejších pravidiel rokovania Národnej rady Slovenskej republiky zo dňa 4. februára 1997 o návrhu na opakovanie druhého čítania podľa § 85 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky možno rokovať až potom, keď predsedajúci otvorí tretie čítanie;

2. V rámci tretieho čítania je možné vrátiť návrh zákona do druhého čítania na základe žiadosti najmenej 30-tich poslancov. O vrátení návrhu zákona do druhého čítania podľa § 85 odsek 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky rozhodne Národná rada Slovenskej republiky hlasovaním;

3. Po vrátení návrhu zákona do druhého zákona podľa § 85 odsek 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky môže Národná rada Slovenskej republiky rozhodnúť hlasovaním o tom, že predmetný návrh zákona sa nemusí prerokovať vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.

K návrhu zákona o štátnom rozpočte

§ 87

Rokovanie o návrhu zákona o štátnom rozpočte

(1) Termín predloženia návrhu zákona o štátnom rozpočte určuje osobitný predpis.

(2) O návrhu zákona o štátnom rozpočte sa rokuje v druhom a tretom čítaní. Návrh sa pridružuje všetkým výborom okrem mandátového a imunitného výboru a výboru pre nezlučiteľnosť funkcií. O lehote podľa § 74 ods. 2 rozhodne predseda národnej rady.

(3) Návrh zákona o štátnom rozpočte nesmie obsahovať zmeny, doplnenia ani zrušenia iných zákonov.

²³ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 524 z 2. decembra 1997 (I. volebné obdobie); požiadavka predsedu Národnej rady Slovenskej republiky p. I. Gašparoviča zo dňa 2. decembra 1997 zaujať stanovisko o postupe pri rokovaní o návrhu 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na **opakovanie druhého čítania** o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (tlač 802)

Stanovisko²⁴:

Podľa § 87 ods. 2 prvá veta, o návrhu zákona o štátnom rozpočte sa rokuje v druhom a treťom čítaní. V zmysle uvedeného nemožno na rokovanie o návrhu zákona o štátnom rozpočte aplikovať 15 dňovú lehotu stanovenú pri prvom čítaní (§ 72 ods. 1).

Paragraf 87 je špeciálna norma voči generálnym ustanoveniam, tak ako je ňou aj § 88.

Zmysel druhej vety § 87 ods. 2 je v tom, že na rozdiel od všeobecných ustanovení zákona o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky týkajúcich sa rokovania o iných návrhoch zákonov, kde o lehote podľa § 74 ods. 2 rozhoduje Národná rada Slovenskej republiky na základe návrhu predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, pri rokovaní o návrhu zákona o štátnom rozpočte o tejto lehote rozhodne priamo predseda Národnej rady Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že ide o špeciálnu normu, nie je pritom viazaný lehotou uvedenou v § 74 ods. 2 druhá veta, t. j. môže stanoviť aj lehotu kratšiu ako 30 dní.

Pozn. Podľa tohto výkladu sa riadila Národná rada Slovenskej republiky aj v roku 1997, keď bol návrh zákona o štátnom rozpočte predložený do Národnej rady Slovenskej republiky 15.11.1997, výbory o ňom začali rokovať 2.12.1997 a zákon bol schválený už 12.12.1997.

Vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou

§ 88

Rokovanie o medzinárodnej zmluve

(1) Medzinárodná zmluva, pred ktorej ratifikáciou je potrebný súhlas národnej rady, sa prerokuje v druhom a treťom čítaní. O náležitostiach podľa § 74 rozhodne predseda národnej rady.

(2) Ak vláda predkladá národnej rade na schválenie podľa odseku 1 medzinárodnú zmluvu o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodnú zmluvu, na vykonanie ktorej nie je potrebný zákon, a medzinárodnú zmluvu, ktorá priamo zakladá práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré majú prednosť pred zákonmi, musí byť takáto zmluva predložená spolu s doložkou prednosti. Doložka prednosti obsahuje posúdenie takejto zmluvy z hľadiska jej prednosti voči konkrétnym zákonom a jej vplyvu na právny poriadok Slovenskej republiky.

²⁴ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky k výkladu § 87 ods. 1 druhá veta Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov z 23. februára 1999

(3) V druhom čítaní gestorský výbor v uznesení alebo spoločný spravodajca najmä odporučí, či národná rada má, alebo nemá vysloviť s medzinárodnou zmluvou súhlas.

(4) V treťom čítaní národná rada rozhodne, či vyslovuje, alebo nevyslovuje s medzinárodnou zmluvou súhlas. Môže tiež rozhodnúť, že rokovanie o vyslovení súhlasu odkladá.

(5) Ďalšie ustanovenia o druhom a treťom čítaní sa použijú primerane.

Stanovisko²⁵:

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov otázku výslovne neupravuje.

Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ustanovuje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Z § 88 rokovacieho poriadku nevyplýva, že hlasovanie o vyslovení súhlasu s Lisabonskou zmluvou možno opakovať.

Opakované hlasovanie nemá oporu v rokovacom poriadku Národnej rady.

*

**

Stanovisko²⁶:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky konštatuje, že:

1. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Protokolom o zmene a doplnení Dohody o založení Medzinárodnej investičnej banky a jej

²⁵ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 335 z 1. februára 2008 (IV. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky o zaujatie stanoviska k otázke, či možno o vyslovení súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Lisabonskou zmluvou, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva hlasovať opakovane a za akých podmienok (rozhodnutie predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 31. januára 2008 č. 552)

²⁶ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 85 z 12. októbra 2016 (VI. volebné obdobie); žiadosť Národnej rady Slovenskej republiky o zaujatie stanoviska, či návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Protokolom o zmene a doplnení Dohody o založení Medzinárodnej investičnej banky a jej Štatútu (tlač 249) a návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Protokolom o zmene Dohody o zriadení a činnosti Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce z 22. októbra 1963 (v znení Protokolov z 18. decembra 1970, 23. novembra 1977 a 18. decembra 1990) a Štatútu Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce (v znení Protokolov z 18. decembra 1970, 23. novembra 1977 a 18. decembra 1990) (tlač 250) boli podané v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a s čl. 86 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky

- Štatútu (tlač 249) bol predložený vládou Slovenskej republiky na základe jej uznesenia č. 389 z 21. septembra 2016;
2. Návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Protokolom o zmene Dohody o zriadení a činnosti Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce z 22. októbra 1963 (v znení Protokolov z 18. decembra 1970, 23. novembra 1977 a 18. decembra 1990) a Štatútu Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce (v znení Protokolov z 18. decembra 1970, 23. novembra 1977 a 18. decembra 1990) (tlač 250) bol predložený vládou Slovenskej republiky na základe jej uznesenia č. 407 z 21. septembra 2016;
 3. V obidvoch prípadoch ide o nové návrhy vlády Slovenskej republiky s poukazom na to, že v predchádzajúcich prípadoch boli návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Protokolom o zmene a doplnení Dohody o založení Medzinárodnej investičnej banky a jej Štatútu (tlač 20) a návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Protokolom o zmene Dohody o zriadení a činnosti Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce z 22. októbra 1963 (v znení Protokolov z 18. decembra 1970, 23. novembra 1977 a 18. decembra 1990) a Štatútu Medzinárodnej banky hospodárskej spolupráce (v znení Protokolov z 18. decembra 1970, 23. novembra 1977 a 18. decembra 1990) (tlač 19) predložené vládou Slovenskej republiky na základe uznesenia č. 109 z 12. marca 2014 a uznesenia č. 188 z 23. apríla 2014;
 4. Čl. 86 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky spolu so zákonom č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov neobsahujú také obmedzenia, ktoré by bránili Národnej rade Slovenskej republiky prerokovať nový návrh vlády Slovenskej republiky na vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou. Rokovanie o medzinárodnej zmluve je upravené v § 88 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a ustanovenie § 96 ods. 3 prvá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov sa nevzťahuje na prerokovanie medzinárodnej zmluvy.

**

Stanovisko²⁷:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky konštatuje, že

1. na 55. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky vznikla pochybnosť, či sa na rokovanie o medzinárodnej zmluve vzťahuje primerane aj § 74 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku, t. j. lehota na prerokovanie návrhu vo výboroch, ktorá nesmie byť kratšia ako 30 dní (k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohodou o spolupráci v oblasti obrany medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spojených štátov amerických (tlač 879));
2. Podrobnosti o rokovaní národnej rady o medzinárodných zmluvách ustanovuje § 88 zákona o rokovacom poriadku, ktorý ustanovuje najmä odlišnosti rokovania národnej rady o medzinárodných zmluvách v porovnaní s návrhmi zákonov. Podľa § 88 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku, medzinárodná zmluva, pred ktorej ratifikáciou je potrebný súhlas národnej rady, sa prerokuje v druhom a treťom čítaní. O náležitostiach podľa § 74 rozhodne predseda národnej rady;
3. Národná rada nerokuje o medzinárodnej zmluve v 1. čítaní, preto ani nerozhoduje o lehote podľa § 74 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku. O pridelení medzinárodnej zmluvy výborom a lehote na prerokovanie rozhoduje predseda národnej rady podľa § 88 ods. 1 druhá veta zákona o rokovacom poriadku; táto právomoc sa priznáva predsedovi národnej rady bez ďalších obmedzení, ako to už Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky konštatoval vo svojom stanovisku zo dňa 23. februára 1999;
4. Podľa § 88 ods. 5 zákona o rokovacom poriadku, ďalšie ustanovenia o druhom a treťom čítaní sa použijú primerane, t. j. také ďalšie ustanovenia, ktoré nie sú už výslovne upravené v § 88 zákona o rokovacom poriadku. Na základe uvedeného, by sa nemalo slovo „primerane“ vykladať tak, že sa vzťahuje aj na 30 dňovú lehodu podľa § 74 ods. 2 zákona o rokovacom poriadku, a to vzhľadom na znenie § 88 ods. 1 druhá veta zákona o rokovacom poriadku, kde sa výslovne upravuje právomoc predsedu národnej rady rozhodnúť o náležitostiach podľa § 74 zákona o rokovacom poriadku.

²⁷ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 511 z 5. mája 2022 (VIII. volebné obdobie) k žiadosti predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. apríla 2022 o zaujatie stanoviska, či sa § 74 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov vzťahuje primerane aj na rokovanie o medzinárodných zmluvách v spojení s § 88 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (t. j. lehota na prerokovanie návrhu vo výboroch, ktorá nesmie byť kratšia ako 30 dní)

Skrátené legislatívne konanie

§ 89

Skrátené legislatívne konanie

(1) **Za mimoriadnych okolností, keď môže dôjsť k ohrozeniu základných ľudských práv a slobôd alebo bezpečnosti alebo ak hrozia štátu značné hospodárske škody, národná rada sa môže na návrh vlády uznieť na skrátanom legislatívnom konaní o návrhu zákona.**

(2) **O skrátanom legislatívnom konaní môže národná rada rozhodnúť aj vtedy, ak si rozhodnutie Rady bezpečnosti Organizácie Spojených národov o akciách na zabezpečenie medzinárodného mieru a bezpečnosti vydané podľa čl. 41 Charty Organizácie Spojených národov vyžaduje neodkladné prijatie zákona.**

(3) **V skrátanom legislatívnom konaní sa obmedzenia podľa § 25, § 72 ods. 1, § 74 ods. 2, § 81 ods. 2, § 83 ods. 4, § 84 ods. 2 a § 86 nepoužijú.**

Stanovisko²⁸:

V § 89 ods. 1 a 2 zákona sa uvádzajú mimoriadne okolnosti, kedy Národná rada Slovenskej republiky môže na návrh vlády SR sa uznieť na skrátanom legislatívnom konaní. Keďže ide o naozaj mimoriadne okolnosti, sú dôvody pre takýto postup uvedené taxatívne a nie je možné ich rozširovať. O tom, či sú skutočnosti uvedené v návrhu vlády Slovenskej republiky skutočnosťami vymenovanými v ods. 1 a 2 citovaného § 89 rozhodne Národná rada Slovenskej republiky uznesením.

*

**

Stanovisko²⁹:

Ústavnoprávny výbor konštatuje, že vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 141) bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený v stanovenom termíne dňa 6. júla 2012 a v súlade s §

²⁸ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 439 z 12. júna 1997 (I. volebné obdobie); Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky vypracoval na základe uznesenia NR SR č. 598 z 13. 5. 1997 tento výklad k § 89 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky

²⁹ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 59 z 2. augusta 2012 (VI. volebné obdobie), k žiadosti Národnej rady SR o zaujatie stanoviska k postupu prerokovania vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 141) v súvislosti s návrhom vlády na skrátané legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 168)

72 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov bol zaradený do programu 4. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. V priebehu 4. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky bol dňa 30. júla 2012 doručený návrh vlády na skrátene legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 168).

Zákon o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky určuje podmienky, kedy možno návrh zákona prerokovať v skrátene legislatívnom konaní (§ 89 zákona o rokovacom poriadku); o splnení týchto podmienok rozhodne Národná rada Slovenskej republiky. Zákon o rokovacom poriadku neurčuje, že spolu s návrhom zákona možno prerokovať návrh na skrátene legislatívne konanie len vtedy, ak je podaný súčasne s návrhom zákona. Dôsledkom schválenia návrhu na skrátene legislatívne konanie je podľa § 89 ods. 3 neuplatňovanie obmedzení podľa zákona o rokovacom poriadku (skrátene lehôt).

Skutočnosť, že vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 141) je prerokovaný v prvom čítaní, na základe vyššie uvedeného nebráni podaniu návrhu na skrátene legislatívne konanie a jeho prerokovanie v Národnej rade Slovenskej republiky aj počas prebiehajúceho (prerušeneho) prvého čítania o dotknutom návrhu zákona.

Vrátenie zákona prezidentom Slovenskej republiky

Čl. 102 Ústavy SR

(1) **Prezident**

o) môže vrátiť Národnej rade Slovenskej republiky zákon s pripomienkami do 15 dní od doručenia schváleného zákona;

§ 90

Vrátenie zákona prezidentom republiky

(1) Ak prezident republiky vráti zákon s pripomienkami národnej rade na opätovné prerokovanie, prerokuje sa v druhom a treťom čítaní s tým, že predmetom prerokovania sú iba pripomienky prezidenta republiky. Pripomienky musia obsahovať presné znenie navrhovanej úpravy, ak prezident republiky nenavrhne neprijatie celého zákona. Národná rada môže zmeniť ustanovenie o účinnosti zákona vráteného prezidentom vrátane ustanovení súvisiacich s účinnosťou zákona, ak by mal zákon nadobudnúť účinnosť skôr, ako bude vyhlásený.

(2) Predseda národnej rady pridelí vrátený zákon výborom a určí gestorský výbor a lehotu na jeho prerokovanie.

(3) Na prezidenta republiky sa ustanovenia o navrhovateľovi zákona vzťahujú primerane. Na schôdzi národnej rady prezidenta republiky môže zastúpiť v odôvodnených prípadoch vedúci Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

(4) Na schôdzach výborov môže prezidenta republiky zastúpiť vedúci pracovník Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky. 57) So súhlasom výboru môže vystúpiť splnomocnený pracovník Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

(5) Národná rada hlasuje osobitne o pripomienkach k vrátenému zákonu a osobitne o zákone ako o celku.

Stanovisko³⁰:

1. Ak prezident Slovenskej republiky podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vráti Národnej rade Slovenskej republiky zákon s pripomienkami, postup Národnej rady Slovenskej republiky podlieha úprave § 90 zákona o rokovacom poriadku. Interpretácia a aplikácia tohto ustanovenia zákona je možná iba podľa čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky; tento právny základ nedovoľuje Národnej rade Slovenskej republiky pri prerokovaní zákona, ktorý prezident Slovenskej republiky vrátil s pripomienkami, rokovať o pozmeňujúcom návrhu podľa § 82 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku;
2. prezident Slovenskej republiky má možnosť disponovať rozhodnutím, ktoré je uplatnením jeho práva podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy SR v ústavou určenej lehote; Ústava Slovenskej republiky nevylučuje možnosť drobných opráv a úprav rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky o vrátení zákona s pripomienkami po uplynutí lehoty, ktorú Ústava Slovenskej republiky priznáva na vrátenie zákona s pripomienkami.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky ďalej odporučil Národnej rade Slovenskej republiky, aby

- prerušila rokovanie a aby upozornila prezidenta Slovenskej republiky na potenciálne právne následky ustanovenia účinnosti zákona podľa čl. III rozhodnutia č. 621/2003 a zároveň aby ho upozornila na možnosť vykonania opravy tejto časti jeho rozhodnutia;
- pokračovala v druhom čítaní vráteného zákona po vyjadrení prezidenta Slovenskej republiky.

³⁰ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 221 z 10. septembra 2003 (III. volebné obdobie); Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval ústavnoprávne otázky súvisiace s čl. III Rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky č. 621/2003 zo 17. júla 2003, ktorým prezident Slovenskej republiky navrhol novú účinnosť vráteného zákona z 2. júla 2003 k 1. novembru 2003

*

**

Ústavnoprávny výbor konštatoval³¹:

1. uplynutím lehoty ustanovenej čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov právo prezidenta Slovenskej republiky vrátiť zákon s pripomienkami na nové prerokovanie zaniká;

2. Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. neumožňuje predĺžiť lehotu ustanovenú čl. 102 ods. 1 písm. o). Ústava Slovenskej republiky ani neobsahuje interpretačnú normu oprávňujúcu vysvetliť ustanovenie ústavy pomocou zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu;

3. prezident Slovenskej republiky rozhodnutím

z 18. októbra 2004 číslo 4214-2004-BA

z 18. októbra 2004 číslo 4212-2004-BA

z 18. októbra 2004 číslo 4215-2004-BA

z 18. októbra 2004 číslo 4217-2004-BA

z 18. októbra 2004 číslo 4213-2004-BA

z 18. októbra 2004 číslo 4216-2004-BA

neuplatnil svoje právo podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) v ústavou ustanovenej lehote;

4. rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o vrátení

- zákona z 22. septembra 2004 o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,

- zákona z 21. septembra 2004 o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- zákona z 22. septembra 2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, - zákona z 21. septembra 2004 o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- zákona z 22. septembra 2004 o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

³¹ Uznesenie č. 682 z 20. októbra 2004; *J. Drgonec, predseda výboru, položil otázku, či prezident vrátil zákony v ústavnej lehote 15 dní. Uviedol, že prezidentovi boli doručené 1. októbra 2004 a on ich vrátil na opätovné prerokovanie 18. októbra 2004, čo je v rozpore s čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky, teda lehota bola zmeškaná.*

- zákona z 22. septembra 2004 o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
nezakladá právny dôvod na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky;

Vzhľadom na uvedené sa o vrátených zákonoch vecne nerokovalo.

V tomto prípade nejde o stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 146 zákona o rokovanom poriadku, na 76. schôdzi výboru 20. októbra 2004 bolo však prijaté uznesenie, kde výbor hlasovaním (6/1/2) vyjadril názor na počítanie lehoty, ktorá plynie prezidentovi na vrátenie zákona Národnej rade: ak posledný deň 15-dňovej lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, nemožno lehotu predlžovať do najbližšieho pracovného dňa. Prezidentovi SR podľa názoru výboru uplynula lehota v sobotu 16. októbra 2004.

K tomuto tiež odporúčame nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 33/97.

*
**

Stanovisko³²:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky konštatuje, že

1. Prezidentka Slovenskej republiky vrátila dňa 30. decembra 2022 podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky zákon z 20. decembra 2022 o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „vrátený zákon“).
2. Vrátený zákon upravuje v čl. X delenú účinnosť, a to k 1. januáru 2023, k 1. júlu 2023, k 1. októbru 2023, k 1. januáru 2024, k 1. januáru 2025, k 1. januáru 2027 a k 1. januáru 2030. Okrem toho je ustanovenie o nadobudnutí účinnosti zákona upravené aj v čl. IX, ktorý je novelou osobitného zákona, konkrétne zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to tak, že účinnosť pôvodne stanovená na 1. januára 2023 sa stanovuje na 1. januára 2024.

³² Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 655 z 15. februára 2023 (VIII. volebné obdobie); Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky sa vyjadril k žiadosti predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 8. februára 2023 o zaujatie stanoviska, či podľa § 90 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov môže Národná rada Slovenskej republiky zmeniť vo vrátenom zákone aj ustanovenie o účinnosti iného zákona, ktorý s vráteným zákonom súvisí a je jeho súčasťou

3. Vzhľadom na dátum vrátenia zákona prezidentkou Slovenskej republiky nastala situácia, že niektoré ustanovenia vráteného zákona by nadobudli účinnosť skôr ako by bol tento zákon vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky po jeho opätovnom schválení. Navyše, nastala aj situácia, že zákon upravený v čl. IX vráteného zákona nadobudol v čase medzi jeho vrátením prezidentkou Slovenskej republiky a jeho opätovným schválením v Národnej rade Slovenskej republiky účinnosť, v dôsledku čoho stráca úprava uvedená v čl. IX zmysel, keďže jediným cieľom tejto úpravy bol posun účinnosti príslušného zákona z 1. januára 2023 na 1. január 2024.
4. Je preto namieste otázka, či možno ustanovenie § 90 ods. 1 tretiu vetu rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení: *„Národná rada môže zmeniť ustanovenie o účinnosti zákona vráteného prezidentom vrátane ustanovení súvisiacich s účinnosťou zákona, ak by mal zákon nadobudnúť účinnosť skôr, ako bude vyhlásený.“* vykladať tak, že ustanovenie súvisiace s účinnosťou zákona je nielen samotné ustanovenie o účinnosti zákona, ale aj zmena, doplnenie alebo zrušenie ustanovenia, ktoré obsahuje ustanovenie o účinnosti zákona z dôvodu, že toto ustanovenie po vrátení zákona prezidentom a pred jeho opätovným schválením Národnou radou Slovenskej republiky už nadobudlo účinnosť.
5. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky zastáva názor, že ustanovenie § 90 ods. 1 tretej vety rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky je potrebné vykladať podľa jeho zmyslu a nie prísne gramaticky, keďže jeho účelom je zabrániť situácii, aby zákon schválený Národnou radou Slovenskej republiky a vrátený prezidentom Slovenskej republiky alebo niektoré jeho ustanovenie nadobudlo účinnosť skôr ako bude zákon vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Uvedené sa musí výnimočne a nevyhnutne vzťahovať aj na prípad, keď nielen samotné ustanovenie zákona upravujúce jeho účinnosť, ale aj ktorékoľvek iné ustanovenie zákona upravujúce účinnosť by malo spôsobiť, že zákon alebo niektoré jeho ustanovenie nadobudne účinnosť skôr ako by mal byť zákon vrátený prezidentom Slovenskej republiky vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. V takom prípade zároveň platí, že ak je takéto iné ustanovenie zákona, t.j. v tomto prípade čl. IX vráteného zákona, jediným ustanovením dotknutej časti zákona, t.j. jediným ustanovením samostatného novelizačného bodu vráteného zákona, možno taký článok zo zákona vypustiť, pretože vypustením ustanovenia o účinnosti stráca príslušný novelizačný bod zmysel.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky odporúča predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky

dať hlasovať o pozmeňujúcom návrhu poslanca alebo poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorého obsahom bude vypustenie čl. IX vráteného zákona, pretože aj takýto návrh je v súlade s § 90 ods. 1 treťou vetou rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, a z tohto dôvodu následná úprava účinnosti v čl. X.

Návrhy rozširujúce návrh zákona (§ 94 ods. 2 a 3)

§ 94

(2) Pri prerokúvaní návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa iný zákon, možno podávať návrhy, ktoré predložený návrh zákona rozširujú, len vtedy, ak s tým navrhovateľ vyjadrí súhlas najneskôr pred hlasovaním.

(3) Ak podaný návrh nespĺňa náležitosti podľa odseku 2, predsedajúci nedá o ňom hlasovať. O námietke poslanca, ktorý návrh podal, proti tomuto rozhodnutiu rozhodne národná rada bez rozpravy.

Stanovisko³³:

1. Naplnenie § 94 ods. 2 a 3 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky je potrebné posudzovať vždy z vecného hľadiska a nie z jeho legislatívno-technického vyjadrenia,

2. V posudzovanom prípade nedošlo k rozšíreniu pôvodného návrhu, pretože návrh v bode 3 je vecne podobný ako návrh predkladateľa, teda nie je možné o ňom podľa § 94 ods. 3 rokovať.

Podanie návrhu zákona v tej istej veci

§ 96

(3) Ak národná rada návrh zákona neschválila, nový návrh zákona v tej istej veci možno podať najskôr o šesť mesiacov odo dňa neschválenia návrhu zákona. To sa nevzťahuje na návrh zákona, ktorý národná rada vrátila navrhovateľovi zákona na dopracovanie [§ 73 ods. 3 písm. a)], na návrh zákona o štátnom rozpočte a na návrhy rozpočtov subjektov verejnej správy, ktorých rozpočty

³³ Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky prerokoval otázku predsedajúceho na 2. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky 6. novembra 1998 (II. volebné obdobie) p. P. Hrušovského k posúdeniu použitia § 94 ods. 2 a ods. 3 rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky pri rokovaní o bode 4 spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke SR (tlač 34a).

schvaľuje národná rada, a ktoré sa opätovne predkladajú za podmienok podľa osobitného zákona.

Stanovisko³⁴:

Pojmy „návrh zákona“ (čl. 87 ods. 1) a „zákon“ (čl. 84 ods. 3, čl. 87 ods. 2 až 4). Z analýzy týchto ustanovení vyplýva, že návrh zákona sa „stáva“ zákonom po jeho schválení v Národnej rade Slovenskej republiky a toto označenie „nestráca“ ani v tom prípade, ak ho prezident Slovenskej republiky vráti na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky.

Z rozlišovania týchto pojmov dôsledne vychádza aj zákon č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, keď pojem „zákon“ používa v súvislosti s opätovným prerokovaním v Národnej rade Slovenskej republiky po uplatnení ústavnej právomoci prezidenta (§ 90) a v súvislosti s jeho zasielaním na vyhlásenie v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (§ 93), t. j. vtedy, keď Národná rada Slovenskej republiky už v treťom čítaní schválila návrh zákona.

Z rozlišovania týchto pojmov vyplýva, že ustanovenie § 96 ods. 3 citovaného zákona, v ktorom sa používa pojem „návrh zákona“ („Ak národná rada návrh zákona neschválila, nový návrh zákona v tej istej veci možno podať najskôr o šesť mesiacov odo dňa neschválenia návrhu zákona...“) sa nevzťahuje na situáciu, keď Národná rada Slovenskej republiky opätovne rozhoduje o zákone, ktorý prezident vrátil na opätovné prerokovanie a tento neschválil.

Uvedený výklad Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky potvrdzuje aj jeho stanovisko, v zmysle ktorého navrhovateľ (vláda), po tom ako prezident vrátil Národnej rade Slovenskej republiky zákon na opätovné prerokovanie, už nedisponuje týmto dokumentom, t. j. nemôže ho vziať späť, nakoľko v príslušnom ustanovení (§ 95) sa používa pojem „návrh zákona“ a nie „zákon“.

*
**

Stanovisko³⁵:

³⁴ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 846 zo 14. februára 2002 (II. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 13. februára 2002 č. 334/2002 o stanovisko k otázke, či navrhovateľ môže podať Národnej rade Slovenskej republiky nový návrh v tej istej veci pred uplynutím šesťmesačnej lehoty (§ 96 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov)

³⁵ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 196 zo 16. mája 2011 (V. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 11. mája 2011 k č. 1702/2011, 1747/2011 o zaujatie stanoviska, či návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Roberta Fica, Vladimíra Faiča, Roberta Kaliňáka a Mareka Maďariča na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom

Uplatnenie temporálneho obmedzenia zákonodarnej iniciatívy podľa § 96 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nie je podmienené predložením formálne aj obsahovo totožného návrhu zákona, ale predložením nového návrhu zákona v rovnakej veci, akú upravoval návrh zákona, ktorý Národná rada Slovenskej republiky neschválila. Pojem „v tej istej veci“ je pre účely § 96 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku potrebné vykladať tak, že „tou istou vecou“ sa rozumejú tie isté právne vzťahy, ktoré upravoval neschválený návrh zákona.

Pri posudzovaní, či ide o tie isté právne vzťahy a teda o tú istú vec, je potrebné prihliadnuť najmä na to, či je totožným predmet dotknutých návrhov zákonov.

Za neschválený sa pre účely § 96 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku považuje každý návrh zákona, ktorý bol rozhodnutím poslancov Národnej rady Slovenskej republiky schválený ako bod rokovania príslušnej schôdze Národnej rady Slovenskej republiky a ktorý nebol schválený, s výnimkou návrhu zákona, ktorý bol rozhodnutím poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vrátený na dopracovanie.

Pri rozhodovaní o tom, či nový návrh zákona, predložený v rozpore s § 96 ods. 3, bude zaradený do rokovania schôdze Národnej rady Slovenskej republiky, sa primerane použije postup podľa § 70 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku Národnej rady.

Voľba sudcov Ústavného súdu SR

Stanovisko³⁶:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky

občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (tlač 353) a návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Igora Matoviča na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (tlač 369) sú v súlade s § 96 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

³⁶ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 155 z 9. februára 2017 k žiadosti Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov o zaujatie stanoviska vo veci vyhlásenia nových volieb kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky na základe žiadosti prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 6. júla 2016 (uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 456 z 9. februára 2017)

1. konštatuje, že
 - a) v predmetnej veci rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. III. ÚS 571/2014, kde rozhodol nálezom, v konaní sp. zn. II. ÚS 718/2014, kde zastavil konanie z dôvodu späťvzatia návrhu a vo veci výkladu sp. zn. PL. ÚS 45/2015, kde návrh odmietol;
 - b) prebieha ďalšie konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 575/2016 (spoločné konanie vo veciach sp. zn. I. ÚS 575/2016 a sp. zn. III. ÚS 664/2016) a v tejto veci konanie doposiaľ nebolo skončené;

2. odporúča

predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky nevyhlásiť voľbu nových kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky do rozhodnutia vo veci uvedenej v bode 1. písm. b) a Národnej rade Slovenskej republiky do tohto termínu nevykonať voľbu nových kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Interpelácie

Interpelácie

§ 129

(1) Interpeláciou sa na účely tohto zákona rozumie kvalifikovaná otázka, ktorá sa vzťahuje na uplatňovanie a vykonávanie zákonov, plnenie programového vyhlásenia vlády a uznesení národnej rady vládou a jej členmi.

(2) Poslanec môže interpelovať vládu, člena vlády alebo vedúceho iného ústredného orgánu štátnej správy vo veciach ich pôsobnosti. 81)

(3) Interpelácia sa podáva písomne predsedovi národnej rady, ktorý ju zašle interpelovanému a predsedovi vlády.

(4) Poslanec môže predniesť interpeláciu aj ústne v rámci bodu programu schôdze národnej rady určeného na interpelácie. Písomné znenie interpelácie poslanec doručí predsedovi národnej rady a národná rada interpelovanému.

§ 130

(1) Interpelovaný je povinný písomne odpovedať na interpeláciu do 30 dní interpelujúcemu a predsedovi národnej rady. Svoju odpoveď môže predniesť aj ústne v rámci bodu programu schôdze národnej rady určeného na interpelácie; ústne prednesenie odpovede na interpeláciu nezbavuje interpelovaného povinnosti podať odpoveď písomne.

(2) Ak národná rada vyhlási interpeláciu za naliehavú, určí na odpoveď lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní.

(3) Písomná interpelácia a odpoveď na interpeláciu sa zverejňujú na webovom sídle národnej rady.

(4) Na najbližšiu schôdzu národnej rady sa po doručení odpovede na interpeláciu zaradí rozprava o tejto odpovedi. Interpelovaný je povinný byť na rozprave prítomný.

(5) Interpelujúci sa vyjadrí, či považuje odpoveď za uspokojivú.

(6) Národná rada zaujme uznesením stanovisko k odpovedi na interpeláciu, ktorú interpelujúci nepovažuje za uspokojivú. Na návrh vlády sa hlasovanie o uznesení môže spojiť s hlasovaním o dôvere vláde.

(7) Na interpeláciách musí byť prítomná najmenej jedna tretina členov vlády, ktorých predsedovi národnej rady písomne oznámil predseda vlády najneskôr do začatia bodu programu schôdzy národnej rady určeného na interpelácie.

Stanovisko³⁷:

1. K výkladu ustanovení § 129 a § 130 rokovacieho poriadku (k inštitútu interpelácie).

Inštitút interpelácie pozostáva z dvoch štádií:

- a) z podania interpelácie v písomnej podobe, resp. jej ústneho prednesu na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky (§ 129 rokovacieho poriadku),
- b) z odpovede na interpeláciu vrátane rozpravy k odpovedi, vyjadrenia interpelujúceho a zaujatia stanoviska Národnej rady Slovenskej republiky k interpelácii (§ 130 rokovacieho poriadku). Ústna odpoveď interpelovaného je možná, ale nie je právne relevantná. Právne relevantná je len písomná odpoveď, po ktorej doručení sa interpelujúci vyjadrí, či považuje odpoveď za uspokojivú, a zaradí sa rozprava k tejto odpovedi na príslušnej schôdzi Národnej rady, na ktorú sa aplikujú príslušné ustanovenia zákona o rokovanom poriadku.

2. K situácii, ktorá vznikla dňa 5. novembra 1998 – ide o špecifickú situáciu, ktorá vznikla v dôsledku toho, že ide o prvú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky po voľbách, na ktorú sa zaradil bod interpelácie. Z tohto dôvodu nie je možné aplikovať na dnešnú situáciu § 130 rokovacieho poriadku. Je možné aplikovať len § 129, to znamená prvé štádium inštitútu interpelácie. Rokovací poriadok nerieši situáciu, keď interpelovaný okamžite odpovedá ústne na interpeláciu. Túto situáciu bude treba riešiť pri príprave novelizácie zákona o rokovanom poriadku. Ústavnoprávny výbor zároveň odporúča ďalší postup na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky dňa 5. novembra 1998. V rámci bodu interpelácie každý z

³⁷ Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky sa 5. novembra 1998 (II. volebné obdobie) zaoberal výkladom § 129 a § 130 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „rokovací poriadok“), ktorý rieši inštitút interpelácií, a zaoberal sa aj špecifickou situáciou, ktorá vznikla na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky 5. novembra 1998.

poslancov, ktorý chce vystúpiť v tomto bode s interpeláciou, má na to, prirodzene, právo a člen vlády má právo odpovedať ústne na túto interpeláciu, čo ho však nezaväzuje povinnosti odpovedať písomne. Týmto vlastne je v rámci dnešnej schôdze ukončený proces interpelácie, teda odpoveďou člena vlády. Ostatným poslancom, ktorí interpelovali, sa už nedáva právo odpovedať. To je riešenie pre konkrétnu situáciu dňa 5. novembra 1998.

Hodina otázok

§ 131

Hodina otázok

(1) Do programu schôdze národnej rady zvolanej podľa § 17 ods. 1 sa zaradí hodina otázok, v ktorej odpovedajú členovia vlády, generálny prokurátor a predseda najvyššieho kontrolného úradu na aktuálne otázky, najmä z ich pôsobnosti, ktoré písomne položili poslanci do 12. hodiny dňa, ktorý predchádza dňu tohto bodu programu.

(2) Národná rada môže rozhodnúť, že na hodine otázok sa bude diskutovať len o určitom probléme.

(3) Prvých 15 minút je venovaných otázkam položeným predsedovi vlády.

(4) Otázky musia byť stručné a musia umožňovať stručnú odpoveď. Poradie otázok sa určuje žrebovom zo všetkých podaných otázok. Poslanec, ktorý písomne položil otázku, má právo položiť ešte jednu doplňujúcu otázku ústne. Na otázky, na ktoré opýtaní na hodine otázok bezprostredne neodpovedali, podajú poslancovi písomnú odpoveď do 30 dní.

(5) Odpoveď na položenú otázku môže trvať najviac päť minút. Prednes ústne podanej doplňujúcej otázky môže trvať najviac dve minúty.

(6) Pri udeľovaní slova sa postupuje primerane podľa § 27.

(7) Na hodine otázok musia byť prítomní všetci členovia vlády. Ak sa bude na hodine otázok diskutovať len o určitom probléme (odsek 2), stačí, ak bude prítomný príslušný člen vlády. V odôvodnených prípadoch môže predseda vlády určiť, ktorý člen vlády bude za neprítomného člena vlády na otázky odpovedať, alebo oznámi, že bude na ne odpovedať sám.

(8) Na hodine otázok nemožno prijímať konkrétne návrhy ani podávať procedurálne návrhy.

Stanovisko³⁸:

³⁸ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 462 zo 16. septembra 1997 (I. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 957/1997-sekr. z 11. júla 1997 o stanovisko „k spochybneniu súčasného výkladu § 131 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky a z neho vyplývajúcej praxe“

Ustanovenia § 131 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky je potrebné posudzovať v intenciách jeho prvého odseku, t. j. že členovia vlády, generálny prokurátor a predseda Najvyššieho kontrolného úradu odpovedajú na aktuálne otázky, najmä v ich pôsobnosti na „Hodine otázok“. Keďže v súlade s odsekom 3 cit. § 131 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky sa poradie otázok určuje žrebom a „Hodina otázok“ je vymedzená 60 minútami, nie je možné v niektorých prípadoch odpovedať na všetky otázky, ktoré boli predložené písomne poslancami Národnej rady Slovenskej republiky. Keďže § 131 ods. 4 s týmto počíta, je potrebné tretiu vetu cit. odseku 4 vykladať tak, že poslanec má právo na písomnú odpoveď do 30 dní len v prípade, ak mal možnosť otázku predniesť v rámci predmetných 60 minút, t. j. v rámci „Hodiny otázok“ a ak nedostal na svoju otázku odpoveď (napr. pre neprítomnosť člena vlády, nedostatok potrebných informácií a pod.). V prípade, že z časových dôvodov nepredniesol svoju otázku v rámci 60 minút určených na „Hodinu otázok“ a opytovaní nemohli na položenú otázku odpovedať bezprostredne v rámci týchto 60 minút, nie sú „písomne opýtaní“ povinní podať poslancovi písomnú odpoveď do 30 dní.

Tento výklad nebráni poslancovi podať rovnakú otázku opätovne na ďalšej „Hodine otázok“, resp. v rámci interpelácií podľa § 129 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

Generálny prokurátor a predseda Najvyššieho kontrolného úradu sú povinní zúčastniť sa „Hodiny otázok“, ak im bola položená otázka a na ich vystúpenie nie je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky.

**

§ 24

(6) Ak je rokovacím dňom schôdze národnej rady štvrtok, zaradí sa vždy do jej programu hodina otázok so začiatkom o 14. hodine s výnimkou schôdze zvolanej podľa § 17 ods. 2 alebo schôdze zvolanej podľa § 109 ods. 2. Ak je prvým rokovacím dňom schôdze štvrtok, hodina otázok sa nezaradí do programu schôdze v tento rokovací deň.

Stanovisko³⁹:

Z logického výkladu ustanovenia § 24 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky

³⁹ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 636 z 20. júna 2001 (V. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady SR zo 14. júna 2001 č. 1247/2001 o stanovisko k § 24 ods. 6 zákona o rokovacom poriadku

v znení neskorších predpisov vyplýva, že cieľom zákonodarcu bolo umožniť poslancom, aby počas hodiny (60-ich minút) mohli klásť svoje otázky členom vlády. Určenie jej začiatku je poriadkovou záležitosťou (lehotou) a nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť zákonom stanovenú dĺžku určenej aktivity.

Vedenie Národnej rady Slovenskej republiky a Kancelária Národnej rady SR musia dbať, aby nedošlo k narušeniu zákonom ustanoveného procesu žiadnym spôsobom, teda ani stanoveného začiatku o 14 h. Ak však k takémuto narušeniu z akéhokoľvek dôvodu dôjde, je potrebné hodinu otázok v trvaní 60 minút zachovať.

Súhlas Národnej rady SR na vzatie poslanca do väzby

KONANIE O VYDANÍ SÚHLASU NA ZADRŽANIE POSLANCA ALEBO NA JEHO VZATIE DO VÄZBY

§ 141

(1) Ak príslušný orgán oznámi predsedovi národnej rady, že žiada národnú radu o vydanie súhlasu na vzatie poslanca do väzby, predseda národnej rady požiada o zvolanie mandátového a imunitného výboru.

(2) Mandátový a imunitný výbor prerokuje žiadosť príslušného orgánu podanú podľa odseku 1. Poslancovi, ktorého sa žiadosť týka, umožní zúčastniť sa na rokovaní výboru a vyjadriť sa o žiadosti.

(3) Mandátový a imunitný výbor predkladá správu o výsledku svojich zistení a návrh na uznesenie národnej rade.

§ 142

Národná rada po oboznámení sa so žiadosťou (§ 141 ods. 1) a na základe predloženej správy mandátového a imunitného výboru o výsledku jeho zistení (§ 141 ods. 3) rozhodne, či vydá súhlas na vzatie poslanca do väzby.⁸⁴⁾ Národná rada rozhodne o žiadosti na najbližšej schôdzi po predložení správy mandátového a imunitného výboru odo dňa, keď túto žiadosť predseda národnej rady dostal.

Stanovisko⁴⁰⁾:

Zákonodarca v ustanovení § 142 druhá veta zaviazal Národnú radu, aby rozhodla o žiadosti (§ 141 ods. 1) na svojej najbližšej schôdzi, t. j. na schôdzi, ktorá sa bude konať ako prvá po dni, v ktorom predseda Národnej rady dostal žiadosť o vydanie súhlasu na trestné stíhanie alebo na disciplinárne stíhanie poslanca, alebo na jeho vzatie do väzby za podmienky, že do tohto dňa dostala stanovisko mandátového a imunitného výboru.

⁴⁰⁾ Stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky z 18. februára 1999 (II. volebné obdobie)

*

**

Stanovisko⁴¹:

Výkon väzby je ústavným dôvodom na obmedzenie osobnej slobody každej fyzickej osoby (čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky). Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby „obvineného počas výkonu väzby možno obmedzovať len spôsobom, ktorý vyplýva z účelu väzby...“. Zároveň podľa § 2 ods. 2 toho istého zákona „obvineného možno obmedziť len vo výkone tých práv, ktoré sa vzhľadom na výkon väzby nemôžu uplatniť“.

Vzatím do väzby mandát poslanca nezaniká. Práva a povinnosti súvisiace s výkonom mandátu poslanca sú však počas väzby obmedzené. Rozsah obmedzenia vyplýva z účelu väzby, ako i z fyzickej nemožnosti uplatniť určité práva počas výkonu väzby.

Nevykonávanie mandátu jedného z navrhovateľov návrhu zákona

§ 147

(2) Ak došlo k strate mandátu poslanca, k neuplatňovaniu mandátu poslanca, k vzdaniu sa funkcie poslanca alebo k zániku mandátu poslanca, nemožno prerokovať návrhy, ktoré podal.

Stanovisko⁴²:

Podľa § 67 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov zákonodarná iniciatíva patrí každému poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky samostatne.

Skutočnosť, že poslanec, ktorý je jedným z dvoch alebo viacerých predkladateľov návrhov zákonov, či iného materiálu, nevykonáva mandát poslanca v zmysle § 147 ods. 2 citovaného rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky

⁴¹ Stanovisko Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky zo 7. apríla 1999 (II. volebné obdobie)

⁴² Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 830 z 29. januára 2002 (II. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 22. januára 2002 o zaujatie stanoviska k otázke, či možno prerokovať návrh zákona, prípadne iný materiál, ak bol jedným z dvoch alebo viacerých predkladateľov návrhov na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky poslanec, ktorý nevykonáva svoj mandát v zmysle § 147 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

republiky, nemá vplyv na uplatňovanie zákonodarnej iniciatívy ďalšieho poslanca (predkladateľa).

Znamená to, že Národná rada Slovenskej republiky môže v rokovaní o predložennom a prijatom návrhu zákona (iného materiálu) pokračovať.

K právnemu postaveniu náhradníka za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pri vzdaní sa mandátu

Stanovisko⁴³:

Každý orgán verejnej moci v Slovenskej republike je povinný interpretovať a aplikovať každú právnu normu v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4). Pre výklad a uplatnenie právnej normy je právne relevantný aj právny názor vyslovený Ústavným súdom Slovenskej republiky, ak sa ústavný súd k veci skôr vyslovil.

Právne postavenie náhradníka za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pre prípad vzdania sa mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky nie je predmetom osobitnej ústavnej, ani zákonnej úpravy.

Neexistuje ústavný, ani iný právny dôvod vylučujúci stotožnenie právneho postavenia náhradníka za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pri vzdaní sa mandátu v Národnej rade Slovenskej republiky s právnou úpravou vzdania sa mandátu poslancom Národnej rady Slovenskej republiky.

Poslanec Národnej rady Slovenskej republiky je fyzickou osobou, ľudskou bytosťou, ale výkon jeho poslaneckého mandátu nepodlieha úprave čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa ustanovuje základ právneho postavenia fyzických osôb a právnických osôb. Ústavným základom výkonu poslaneckého mandátu je ustanovenie čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého: „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“ Náhradník za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky je verejná funkcia. Aj právne postavenie náhradníka za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky sa zakladá na úprave čl. 2 ods. 2, a nie na ustanovení čl. 2 ods. 3 Ústavy SR.

Zánik poslaneckého mandátu nie je ponechaný na úpravu zákonom. Je predmetom výslovnej úpravy v Ústave SR. Ústava SR v čl. 81a výslovne určuje šesť

⁴³ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 890 z 13. októbra 2005 (III. volebné obdobie) k právnemu postaveniu náhradníka za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pri vzdaní sa mandátu

dôvodov zániku poslaneckého mandátu. Každý z dôvodov je samostatný, pre nastanie právneho účinku zániku mandátu sa nevyžaduje kumulácia príčin.

Dôvody určené Ústavou SR možno rozdeliť na dôvod, ktorý má za následok riadny zánik mandátu a na dôvody, ktoré majú za následok mimoriadny zánik mandátu poslanca Národnej rady SR.

K riadnemu zániku mandátu dôjde podľa písmena a) uplynutím funkčného obdobia.

K mimoriadnemu zániku mandátu dôjde podľa všetkých ostatných dôvodov, ktoré sú uvedené v písm. b) až f).

Zánik mandátu v súlade s Ústavou SR môže nastať prejavom vôle poslanca [vzdanie sa mandátu podľa písm. b)], ako aj proti vôli poslanca [z dôvodov, ktoré sú uvedené v písm. a), c) až f)].

Podľa právneho názoru vysloveného Ústavným súdom Slovenskej republiky vysloveného v náleze I. ÚS 8/97: „Poslanec môže ustanoveným spôsobom vziať späť skorší prejav vôle len do momentu ukončenia rozpravy predchádzajúcej hlasovaniu o prijatí uznesenia, ktorým Národná rada berie na vedomie vzdanie sa funkcie poslanca podľa čl. 81 ods. 1 ústavy.“ (Zbierka náleзов a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1997, s. 194)

V súlade s právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky vysloveným vo veci I. ÚS 8/97 poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, ani náhradník za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky vedený na kandidátnej listine, nemá právo vziať späť svoje vyhlásenie o vzdaní sa mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky po momente ukončenia rozpravy predchádzajúcej hlasovaniu o prijatí uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky berie na vedomie vzdanie sa funkcie poslanca podľa čl. 81 ods. 1 ústavy. Ak poslanec Národnej rady Slovenskej republiky alebo náhradník za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky po momente ukončenia rozpravy predchádzajúcej hlasovaniu o prijatí uznesenia, ktorým Národná rada Slovenskej republiky berie na vedomie vzdanie sa funkcie poslanca podľa čl. 81 ods. 1 ústavy oznámi, že berie späť svoje vyhlásenie o vzdaní sa mandátu, ide o prejav vôle, ktorý nie je spôsobilý vyvolať právny účinok.

Ak by sa náhradníkovi za poslanca priznalo právo vziať späť svoje rozhodnutie o nenastúpení mandátu, získal by právo ovplyvňovať zloženie parlamentu nezávisle od vôle voličov, prípadne proti ich vôli. Také právo nie je v súlade so zásadami demokratickej formy vlády, ktorá je predmetom ochrany čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky priznanej v rámci demokratického štátu.

Podávanie výkladu zákona Ústavnoprávnym výborom NR SR

§ 59

Ústavnoprávny výbor

(1) Ústavnoprávny výbor najmä

- a) podáva národnej rade podnety na zdokonalenie právneho poriadku v Slovenskej republike,
- b) prerokúva všetky návrhy zákonov najmä z hľadiska ich súladu s ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi Slovenskej republiky a s právom Európskej únie,
- c) odporúča predsedovi národnej rady spôsob zabezpečenia úloh súvisiacich s konaním pred ústavným súdom,
- d) prerokúva a odporúča národnej rade návrhy na kandidátov na sudcov ústavného súdu, návrh na kandidáta na generálneho prokurátora, návrh na kandidáta na špeciálneho prokurátora a v prípade poverenia aj na ďalších ústavných činiteľov volených národnou radou podľa osobitných predpisov,
- e) prerokúva správy o stave zákonnosti a činnosti prokuratúry, súdnictva a väzenia,
- f) plní ďalšie úlohy, ak to ustanovuje osobitný zákon.

§ 146

(1) Ak sa počas schôdze národnej rady vyskytne pochybnosť o postupe podľa tohto zákona, rozhoduje v jednotlivých prípadoch predsedajúci. Na návrh poslanca národná rada rozhodne bez rozpravy o tom, že predsedajúci rozhodne o pochybnosti o postupe podľa tohto zákona až po predchádzajúcom stanovisku ústavnoprávneho výboru. Ak sa v čase medzi konaním schôdzí národnej rady vyskytne pochybnosť o postupe podľa tohto zákona, rozhoduje v jednotlivých prípadoch predseda národnej rady; pred rozhodnutím si môže vyžiadať stanovisko ústavnoprávneho výboru.

Stanovisko⁴⁴:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky nie je príslušný na podávanie výkladu zákonov, okrem prípadov podľa ustanovenia § 146 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

⁴⁴ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 127 z 1. februára 2011 (V. volebné obdobie); žiadosť Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre kultúru a médiá o vyjadrenie z 28. januára 2011 č. CRD-32/2011 v súvislosti s predkladaním prihlášok kandidátov na funkciu generálneho riaditeľa RTVS a kandidátov na funkciu členov Rady RTVS

Požadovaná väčšina pri hlasovaní o vyslovení súhlasu s medzinárodnou zmluvou

čl. 84 Ústavy SR

(3) Na vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 3 a 4 a na prijatie zákona vráteného prezidentom Slovenskej republiky podľa čl. 102 písm. o) je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov.

(4) Na prijatie ústavy, zmenu ústavy, ústavného zákona, na vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2, na prijatie uznesenia o ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, na podanie obžaloby na prezidenta a na vypovedanie vojny inému štátu je potrebný súhlas aspoň trojpätinovej väčšiny všetkých poslancov.

Stanovisko⁴⁵:

Nakoľko právnym základom rozhodnutia Rady, ktorým sa dopĺňa Zmluva o fungovaní Európskej únie, je čl. 48 ods. 6, ktorý ustanovuje, že takýmto rozhodnutím nesmú byť rozšírené právomoci EÚ, prenesené na ňu zmluvami, je pojmovovo vylúčené, aby takéto rozhodnutie Rady bolo zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy SR, ktorej definičnou vlastnosťou je prenos vnútroštátnych kompetencií na EÚ.

Z uvedeného dôvodu predmetné rozhodnutie nie je medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy, ale medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy, na schválenie ktorej sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov NR SR.

Uvedená klasifikácia neznamena, že by nemohlo ísť o zmluvu podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy.

Interpretácia podmienky „byť činný v právnickom povolaní“ pre uchádzanie sa o funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky

čl. 134 Ústavy SR

(3) Za sudcu ústavného súdu môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky, dosiahol vek 40 rokov,

⁴⁵ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 316 z 10. októbra 2011 (V. volebné obdobie); žiadosť predsedu Národnej rady číslo PREDS-293/2011 o stanovisko, súhlas akej väčšiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky je potrebný na prijatie platného uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s rozhodnutím Európskej rady, ktorým sa mení a dopĺňa článok 136 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s mechanizmom pre stabilitu pre členské štáty, ktorých menou je euro (tlač 462)

má vysokoškolské právnické vzdelanie a je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání. Tá istá osoba nemôže byť opakovane vymenovaná za sudcu ústavného súdu.

Stanovisko⁴⁶:

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky

I. 10. apríla 2006 riešil otázku interpretácie a aplikácie ustanovenia čl. 134 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky „je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání“

II. 11. apríla 2006 a 19. apríla 2006 rokoval o návrhu na voľbu kandidáta na vymenovanie za sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky (Nová voľba VI) - tlač 1554 a

dospel k záveru, že článkom 134 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky

1. sa určujú podmienky pre uchádzanie sa o verejnú funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, od ktorých nemožno upustiť; uchádzač o funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky musí splniť všetky podmienky, aby sa právne významným spôsobom mohol uchádzať o funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky,

2. právnickým povolaním sa rozumie každé povolanie, pre ktoré zákon alebo na jeho základe vydaný všeobecne záväzný právny predpis vyžaduje výlučne vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa dosiahnuté na právnickej fakulte; povolanie, ktoré možno vykonávať bez toho, aby sa pre jeho výkon vyžadovalo vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa dosiahnuté na právnickej fakulte, nie je právnické povolanie,

3. účelom podmienky „byť činný v právnickom povolání“ je požiadavka skúseností s aplikáciou práva, výkon právnickej činnosti po dosiahnutí právnického vzdelania v trvaní najmenej 15 rokov; povolanie alebo verejná funkcia, pre ktoré všeobecne záväzný právny predpis ako podmienku výkonu neurčil právnické vzdelanie, nemá povahu právnického povolania podľa čl. 134 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a nemožno ho kvalifikovať ako činnosť, ktorou sa spĺňa ústavná podmienka „byť činný v právnickom povolání“.

⁴⁶ Uznesenie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. 1031 z 19. apríla 2006 (III. volebné obdobie)

**STANOVISKÁ
ÚSTAVNOPRÁVNEHO VÝBORU
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Materiál spracovaný sekretariátom Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre internú potrebu Národnej rady Slovenskej republiky a Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky; materiál neprešiel redakčnou jazykovou úpravou.

Stanoviská odrážajú znenie zákona o rokovacom poriadku účinné k dátumu schválenia stanoviska.

IX. volebné obdobie

Bratislava október 2023